

Opinnäytetyö AMK

Fysioterapia

2018

Hanna-Mari Boelius, Vilma Ekholm

ABC-ASTEIKON SOVELTUVUUS TERVEILLE IKÄÄNTYNEILLE

- mittariarvio kirjallisuuskatsauksen keinoin

Hanna-Mari Boelius, Vilma Ekholm

ABC-ASTEIKON SOVELTUVUUS TERVEILLE IKÄÄNTYNEILLE

- mittariarvio kirjallisuuskatsauksen keinoin

Kaatuminen on merkittävä tapaturmasta aiheutuneen kuoleman syy Suomessa. Yhdeksän kymmenestä kuolemaan johtaneista kaatumisista koskee yli 65-vuotiaita. Kaatumiset, liukastumiset tai matalalta putoamiset ovat ikääntyneillä suurin syy sairaalahoitoon johtavista tapaturmista. Ikääntyneiden tapaturmista aiheutuvat sairaalahoidon kustannukset yltyvät jopa 300–400 miljoonaan euroon. Yhteiskunnallisten vaikutusten lisäksi kaatumisilla on monia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia yksilöön.

Kaatumisen pelko on yleistä ikääntyneillä. Kaatumisen pelkoa kokevat sekä kaatuneet että ne, joilla ei ole kaatumishistoriaa. Kaatumisen pelko heikentää liikkumisen ja koetun tasapainon varmuutta sekä saattaa johtaa liikkumisen rajoittamiseen ja fyysisen kunnon heikkenemiseen. Koetun tasapainon varmuuden ja fyysisen toimintakyvyn suhteen ymmärtäminen voi auttaa ennaltaehkäisemään kaatumisia.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa soveltuvuusarvio Activities-specific Balance Confidence (ABC) Scale -asteikon soveltuvuudesta terveiden ikääntyneiden koetun tasapainon varmuuden mittaamiseen. Sen lisäksi opinnäytetyö kehittää mallia, jossa ammattikorkeakouluopiskelijat tuottavat soveltuvuusarvion TOIMIA-verkostolle. Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, ja työ toteutettiin yhteistyössä TOIMIA-verkoston kanssa.

Soveltuvuusarvio tehtiin kirjallisuuskatsauksena. Alkuperäinen haku tuotti 325 viitettä, jotka sisälsivät 30 katsausta ja 295 alkuperäistutkimusta. Lopulliseen soveltuvuusarvioon hyväksyttiin kolme katsausta ja 12 tutkimusta. Näiden perusteella tuotettiin soveltuvuusarvio ja suositus ABC-asteikon käytöstä terveillä ikääntyneillä. TOIMIA:n ja ammattikorkeakoulujen yhteistyön jatkokehittämiseksi opinnäytetyön raportoinnissa on tuotu esille prosessin eteneminen sekä pohdittu kehitysehdotuksia.

ASIASANAT:

ABC-asteikko, soveltuvuusarvio, mittarianalyysi, TOIMIA, kaatumisen pelko, ikääntyneet, kaatuminen

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Physiotherapy

2018 | 27 pages, 29 pages in appendices

Hanna-Mari Boelius, Vilma Ekholm

APPLICABILITY OF THE ABC-SCALE TO HEALTHY OLDER ADULTS

- Instrument assessment as a literature review

Falling is a substantial cause of death due to an accident in Finland. Nine out of ten accidents leading to death concern adults over the age of 65. Of all accidents, falling, slipping and dropping from low levels are a main cause for hospitalization in the elderly. The cost of this hospital care reaches up to 300–400 million euros. In addition to the social consequences there are many direct and indirect effects on the individual.

Fear of falling is common in the elderly population. It affects both fallers and non-fallers. Fear of falling declines confidence in mobility and balance. It can also cause activity restriction and reduce physical performance. Understanding the relationship between perceived balance self-efficacy and physical performance may help prevent falls.

The aim of this thesis was to produce an assessment of the applicability of Activities-specific Balance Confidence (ABC) Scale to older adults without pathologies. An additional aim of the thesis is to develop a model in where students produce applicability assessments to the TOIMIA network's database. The thesis was ordered by the National Institute of Health and Welfare and it was made in collaboration with the TOIMIA network.

The applicability assessment was made as a literature review. The original search gave 325 references, 30 reviews and 295 original studies. Three reviews and 12 studies made it to the final applicability assessment and recommendation of the ABC-scale for healthy older adults. To further develop the co-operation between TOIMIA and university of applied science students, progress of the process was reported and further improvement proposals were considered.

KEYWORDS:

ABC-scale, applicability assessment, instrument assessment, TOIMIA, fear of falling, older adults, falling

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET	6
JOHDANTO	7
2 TOIMIA, ABC-ASTEIKKO JA KAAATUMISEN PELKO	8
2.1 Toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin kansallisen asiantuntijaverkosto (TOIMIA)	8
2.2 ABC-asteikko	8
2.3 Kaatumisen pelko	9
3 SOVELTUVUUSARVIOINTI	11
3.1 Tiedonhaku	11
3.2 Karsinta	11
3.3 Tutkimustiedon kerääminen	14
3.4 Tutkimusten laadun arviointi	14
3.5 Mittarin soveltuvuuden arviointi	14
3.6 Soveltuvuusarvio TOIMIA-verkostossa	15
4 MITTARIN PSYKOMETRIKKA JA SUOSITUS	16
4.1 Mittarin pätevyys – validiteetti	16
4.1.1 Ilmivaliditeetti	16
4.1.2 Sisältövaliditeetti	17
4.1.3 Kriteerivaliditeetti	17
4.1.4 Rakennevaliditeetti	17
4.2 Mittarin toistettavuus – reliabiliteetti	18
4.2.1 Toistettavuus	18
4.2.2 Sisäinen yhdenmukaisuus	18
4.3 Muutosherkkyys	19
4.3.1 Kriteerivaliditeetti, pienin havaittava muutos ja pienin merkittävä muutos	19
4.3.2 Lattia- ja kattoefekti	19
4.4 Käyttökelpoisuus	19
4.5 Yhteenveto psykometriikasta	20
4.6 Tutkimusaineiston arviointi	21
4.7 Tulosten soveltaminen Suomessa	22
5 POHDINTA JA REFLEKTIO	23

LÄHTEET

26

LIITTEET

- Liite 1. THL Tiedonhaku
- Liite 2. Perustietolomake
- Liite 3. Psykometriikkalomake
- Liite 4. Soveltuvuusarvio

KUVAT

- Kuva 1. Kaatumispelon yhteys kaatumisiin (Mänty ym. 2007, 10). 10
- Kuva 2. Flow-kaavio karsintaprosessista. 13

TAULUKOT

- Taulukko 1. Alkuperäisen ja suomenkielisen ABC-asteikon merkityseroja. 22

KÄYTETYT LYHENTEET

ABC, ABC-asteikko	Activities-specific Balance Confidence (ABC) Scale. Aktiivisen tasapainon koettua varmuutta mittaava mittari. (Myers & Powell 1995)
CoF	Consequences of Falling. Yardleyn ja Smithin (2002) kehittämä 12-kohtainen mittari, joka mittaa kaatumisen subjektiivisia vaikutuksia. (ks. Moore ym. 2011)
FES	Falls Efficacy Scale. Tinetin ym. (1990) luoma mittari ikääntyneiden kaatumispelon operationalisoimiseksi arjen toiminnoissa. (ks. Myers & Powell 1995)
FES-I	Falls Efficacy Scale International. FES-I-kyselyn on kehittänyt kansainvälisen kaatumisen ehkäisyn verkosto (ProFaNE) FES:n pohjalta. (UKK-instituutti 2014)
ICF-luokitus	International Classification of Functioning, Disability and Health. WHO:n kehittämä kansainvälinen toimintakyvyn, -rajoitteiden ja terveyden luokitus. (THL 2016; WHO 2018)
mSAFFE	Modified Survey of Activities and Fear of Falling in the Elderly. Yardleyn ja Smithin (2002) kaatumispelkoa ja toiminnan rajoittamista mittaava 17-kohtainen kysely. MSAFFE on kehitetty SAFE:n pohjalta. (ks. Moore ym. 2011)
PANAS	Positive and Negative Affect Schedule. Watsonin ym. (1988) kehittämä 20-kohtainen mittari, joka arvioi positiivista ja negatiivista affektiivisuutta. (ks. Myers & Powell 1995)
SAFE	Survey of Activities and Fear of Falling in the Elderly. Lachmanin ym. (1998) kaatumispelkoa ja toiminnan rajoittamista mittaava 33-kohtainen kysely. (ks. Moore ym. 2011)
TOIMIA	Toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin kansallinen asiantuntijaverkosto. (THL 2017a)
TUG	Timed Up & Go. Podsiadlon ja Richardsonin (1991) kehittämä toimintakykymittari. (ks. Hatch ym. 2003)

JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa TOIMIA-tietokantaan arvio ABC-asteikon soveltuvuudesta terveiden ikääntyneiden koetun tasapainon varmuuden mittaamiseen. Sen lisäksi opinnäytetyö kehittää mallia, jossa ammattikorkeakouluopiskelijat toteuttavat soveltuvuusarvioinnin TOIMIA-verkostolle. Opinnäytetyön toimeksiantaja oli Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, ja työ toteutettiin yhteistyössä TOIMIA-verkoston kanssa.

TOIMIA on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoima toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin asiantuntijaverkosto. TOIMIA pyrkii yhtenäistämään ja kehittämään toimintakyvyn arvioimista ja mittaamista, laatimaan suosituksia mittareiden käytöstä sekä yhdenmukaistamaan toimintakykyyn liittyviä käsitteitä. Käytännössä TOIMIA-verkosto laatii näyttöön perustuvia suosituksia erilaisten mittareiden käytöstä terveysalan ammattilaisten käyttöön. Mittarit pyritään yhdistämään myös ICF-luokitukseen. Yhdenmukaistaminen ja sovitut mittarit helpottavat hoidon toteutumista kansallisella tasolla. Yhteisten laadukkaiden arviointimenetelmien kehittämisen tärkeys korostuu nyt, kun valtakunnallisten sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdenmukaistaminen ja yhdenvertaistaminen on ajankoh-taista.

Soveltuvuusarvio tehtiin TOIMIA:n käytänteiden mukaisena kirjallisuuskatsauksena, jossa haetaan ja analysoidaan jo olemassa olevaa tutkimustietoa mittarin ominaisuuksista ja käytettävyydestä. Katsauksen avulla pyrittiin kokoamaan luotettavaa tutkimusnäyttöä mittarin käyttöä koskevan suosituksen luomiseksi. Kirjallisuuskatsauksen tulosten perusteella todettiin, että ABC-asteikko on validi ja reliabeli mittari terveiden iäkkäiden tasapainon varmuuden arviointiin. Sen käyttökelpoisuuteen vaikuttaa kuitenkin raja-arvojen puute ja havaittu kattoefekti.

2 TOIMIA, ABC-ASTEIKKO JA KAATUMISEN PELKO

2.1 Toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin kansallisen asiantuntijaverkosto (TOIMIA)

TOIMIA on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoima kansallinen asiantuntijaverkosto, joka pyrkii yhtenäistämään ja kehittämään toimintakyvyn arvioimista ja mittaamista Suomessa. TOIMIA-verkosto muodostuu noin 60 organisaatiosta, joissa on mukana muun muassa tutkimus- ja kuntoutuslaitoksia, yliopistoja, ammattikorkeakouluja, ministeriöitä ja järjestöjä. Verkoston yhteistyö on moniammatillista ja asiantuntijoina on muun muassa lääkäreitä, toiminta- ja fysioterapeutteja, terveydenhoitajia, psykologeja sekä sosiaalialan edustajia. Sähköinen tietokanta on ollut käytettävissä vuodesta 2011 asti. (THL 2017a)

TOIMIA:n tietokannasta löytyy 95:n toimintakykymittarin soveltuvuusarviot, perustiedot ja lomakkeet vapaaseen käyttöön. Kaikki TOIMIA:ssa esitellyt mittarit ovat käyneet läpi systemaattisesti toteutetun arviointiprosessin. Käytännössä TOIMIA-verkosto laatii näyttöön perustuvia suosituksia erilaisten mittareiden käytöstä terveysalan ammattilaisten käyttöön. Mittareiden suosituksiin on sidottu myös ICF-luokitukset, jotta mittareiden käyttäjät tietäisivät, mitä ICF:n osa-alueita mittarin on tarkoitus mitata. Jokaisesta mittarista esitellään myös ne tutkimukset, joiden pohjalta mittariarvio on tehty. Sisällön päivittämisestä ja täydentämisestä vastaavat TOIMIA:n asiantuntijaryhmät. (THL 2017a)

2.2 ABC-asteikko

ABC-asteikko (Activities-specific Balance Confidence Scale) on kehitetty mittaamaan ikääntyneiden koettua tasapainon varmuutta. Se kehitettiin yhteistyössä yli 65-vuotiaiden fysioterapia-asiakkaiden kanssa operationalisoimaan kaatumisen pelkoa. Se toimii myös fyysisen toimintakyvyn ja itsenäisyyden indikaattorina. Asteikko koostuu 16:sta kysymyksestä, joissa vastaaja arvioi omaa tasapainon varmuuttaan arjen toiminnoissa. Kunkin kysymyksen kohdalla vastaaja arvioi tasapainonsa varmuutta prosenttilukemalla 0–100%. Mitä suurempi kokonaisprosentti on, sitä suurempi on vastaajan kokema varmuus tasapainostaan. Asteikossa tasapainon varmuutta koskevat kysymykset etenevät

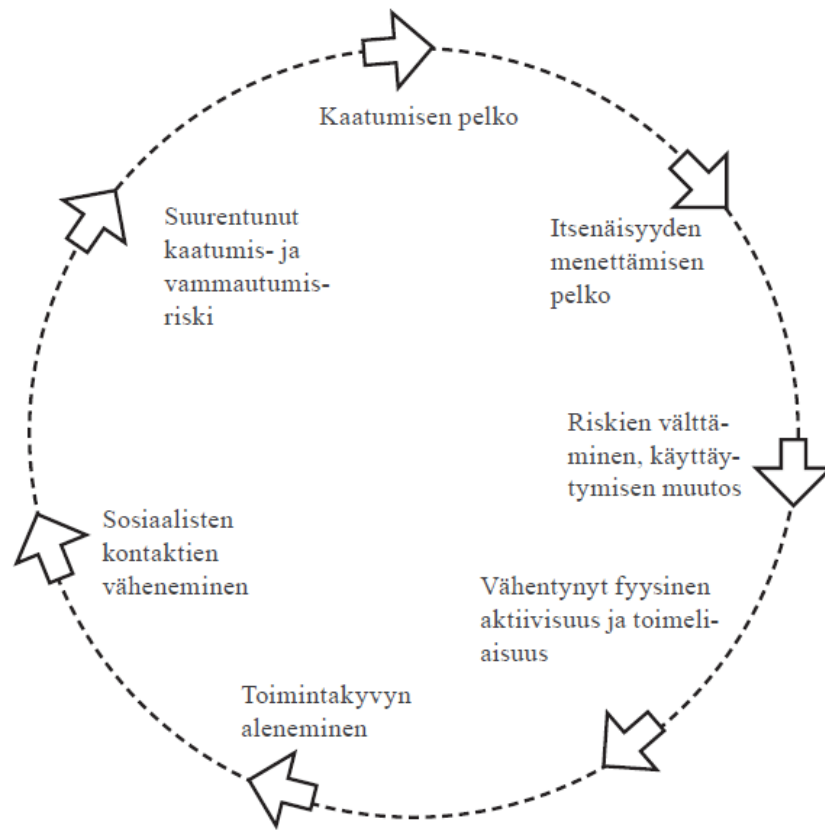
progressiivisesti sisätiloissa kävelystä ulkotiloihin ja haastavampaan liikkumiseen, kuten liukuportailta ja jäisellä alustalla kävelyyn. (Myers & Powell 1995)

Suomeksi ABC-asteikosta löytyy versioita, jotka poikkeavat alkuperäisestä ABC-asteikosta terminologialtaan ja asteikoltaan. TOIMIA on tehnyt ABC-asteikosta suomenkielisen käännöksen, joka vastaa läheisesti alkuperäisversiota. (TOIMIA 2010)

2.3 Kaatumisen pelko

Kaatuminen tai putoaminen on ollut merkittävin tapaturmaisesti menehtyneiden kuolinsyy Suomessa 1970-luvulta saakka. Kuolemaan johtaneista kaatumisista 90 % tapahtui yli 65-vuotiaille ja iäkkäiden tapaturmakuolemista kaatumiskuolemien osuus on 70 %. Kaatumiset, liukastumiset tai matalalta putoamiset ovat iäkkäillä suurin syy myös sairaalahoitoon johtavista tapaturmista. Yli 85-vuotiailla osuus on jopa 90 %. Iäkkäiden tapaturmista aiheutuvat sairaalahoidon kustannukset yltyvät 300–400 miljoonaan euroon. Yhteiskunnallisten vaikutusten lisäksi kaatumisilla on monia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia yksilöön. (Tilastokeskus 2016; THL 2017b)

Kaatumisen pelko on yleistä ikääntyneillä. Aiemmin kaatuneista ikääntyneistä 30–90% kokee kaatumispelkoa ja niistä, joilla ei ole kaatumishistoriaa jopa 10–70% pelkää kaatumista. Kaatumisen pelko heikentää liikkumisvarmuutta ja luottamusta omaan toimintakykyyn sekä saattaa johtaa liikkumisen rajoittamiseen. Liikkumisen rajoittaminen, heikko liikuntakyky ja kaatumisen pelko voivat kehämäisesti voimistaa toisiaan ja heikentää niin psyykkistä kuin fyysistäkin toimintakykyä (Kuva 1). Fyysisen aktiivisuuden rajoittamisen ja kaatumispelon suhteen ymmärtäminen voi auttaa kaatumisten ehkäisyssä. Kaatumisten vähentämisessä sekä psyykkisiin että fyysisiin riskitekijöihin tulisi puuttua. (Mänty ym. 2007, 10, 23; Moore ym. 2010)

Kuva 1. Kaatumispelon yhteys kaatumisiin (Mänty ym. 2007, 10).

3 SOVELTUVUUSARVIOINTI

Mittarin soveltuvuusarvio on tutkimustiedon perusteella annettu suositus mittarin käytöstä. Soveltuvuusarvio sisältää yhteenvedon mittarin psykometrisista ominaisuuksista ja sanallisen suosituslauseen.

Mittarin soveltuvuusarvio tehdään kirjallisuuskatsauksena. Kirjallisuuskatsaus etenee tiettyjen vaiheiden kautta: tutkimuskysymyksen määrittäminen, tiedonhaku, karsinta ja tutkimustiedon kerääminen ja arviointi.

3.1 Tiedonhaku

Kirjallisuuskatsaus aloitetaan tutkimuskysymyksen määrittämisellä ja järjestelmällisen hakustrategian luomisella, minkä jälkeen voidaan suorittaa tiedonhaku. (de Vet ym. 2011, 277–279) Tämän osuuden prosessista tekivät TOIMIA-verkoston informaatikot 24.5.2017. Katsaushaussa käytettiin tietokantoja Cochrane, Joanna Briggs Institute EBP database, Medic, Pedro, Academic Search Elite ja Cinahl. Tutkimushaussa käytettyjä tietokantoja olivat Medline, Pubmed, Cinahl, Web of Science, OTseeker ja Fennica. Tiedonhaussa käytetyt termit sekä psykometriikan hakutermit ovat esitettynä Liitteessä 1. Katsaushaussa duplikaattien poiston jälkeen viitteitä oli 30 ja tutkimushaussa viitteitä oli duplikaattien poiston jälkeen 295.

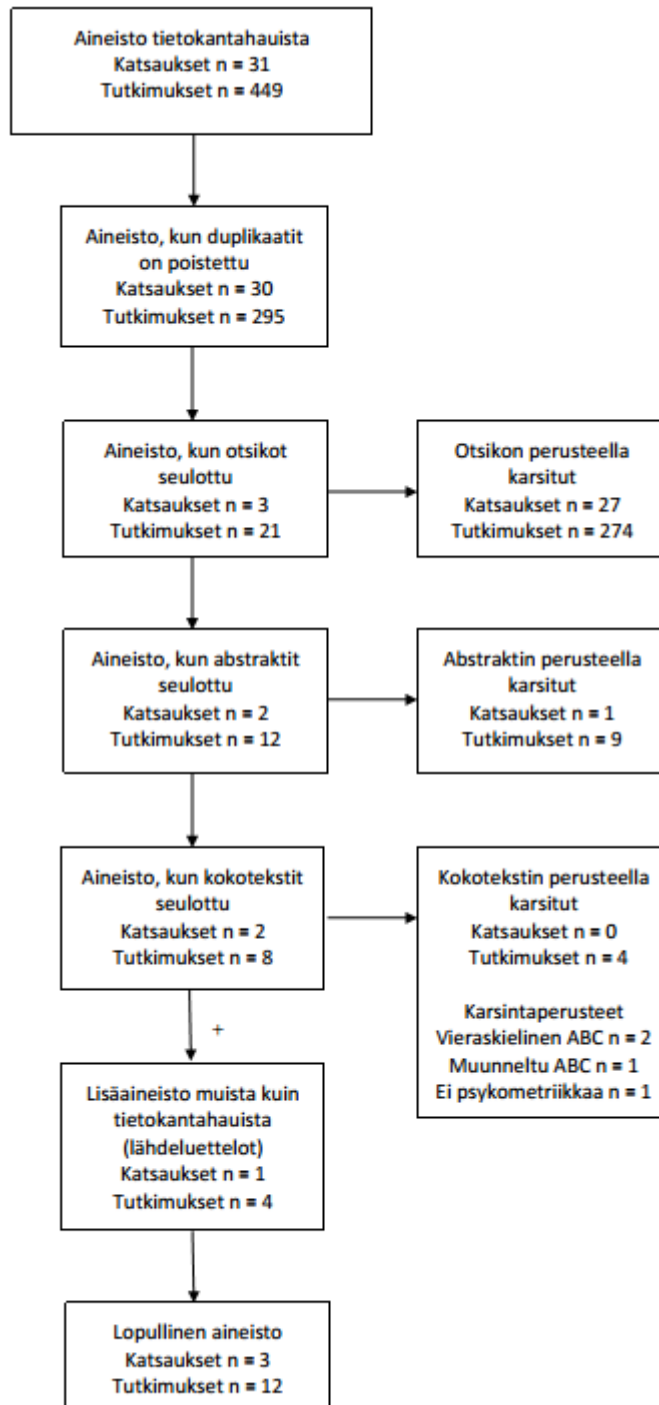
3.2 Karsinta

Tiedonhaun jälkeen seuraava vaihe on erotella joukosta relevantit artikkelit etukäteen määritettyjen sisäänotto- ja poissulkukriteerien avulla. Tähän kirjallisuuskatsaukseen sisällytettiin tutkimukset, joissa otoksena olivat terveet ikääntyneet eli yli 65-vuotiaat, joilla ei ollut patologisia sairauksia. Lisäksi tutkimusten huomionkohteena tuli olla ABC-asteikon psykometriset ominaisuudet, sillä kun tavoitteena on arvioida mittarin käyttökel- poisuutta, mielenkiinnon kohteena on mittarin kehittämistä tai sen mittariominaisuuksia käsittelevät artikkelit. (de Vet ym. 2011, 282–283)

Seulonta tehdään ensisijaisesti artikkelien otsikoiden ja abstraktien perusteella (de Vet ym. 2011, 283). Karsinta aloitettiin otsikoiden läpikäynnillä, jolloin kumpikin opiskelija teki

oman karsintansa sisäänotto- ja poissulkukriteerien mukaan. Otsikoiden perusteella tehdyn karsinnan jälkeen listoja verrattiin ja kaikki poikkeamat käytiin läpi. Otsikkokarsinnan jälkeen katsauksia oli kolme ja tutkimuksia 21. Tämän jälkeen molemmat opiskelijat tekivät jälleen itsenäisesti karsinnan abstraktin perusteella ja eroavaisuuksista keskusteltiin. Poikkeamista saavutettiin konsensus ilman etukäteen sovitun kolmannen osapuolen apua. Abstraktikarsinnasta jatkoon sisällytettiin kaksi katsausta ja 12 tutkimusta.

Kokotekstien perusteella karsiutui neljä tutkimusta ja yksi katsaus. Hyväksytyjen tekstien lähdeluetteloista sisällytettiin vielä neljä tutkimusta ja yksi katsaus, jotka eivät olleet löytyneet alkuperäisessä haussa. Kokotekstien karsinnassa tutkimuksia hylättiin käytetyn ABC-asteikon vieraskielisyyden tai muokkauksen vuoksi sekä tutkimuskohteen ollessa muualla kuin ABC-asteikon psykometriikassa. Lopullisessa soveltuvuusarviossa käytettiin 12 tutkimusta. Kolmea hyväksytyä katsausta käytettiin tutkimusten laadun arvioinnin tukena. Karsintaprosessi esitetty Kuvassa 2.

Kuva 2. Flow-kaavio karsintaprosessista.

3.3 Tutkimustiedon kerääminen

Seuraava vaihe kirjallisuuskatsauksessa on olennaisen tiedon kerääminen sisällytetyistä artikkeleista. Tutkimuksista esitetään tiedot tutkimusjoukosta ja tutkimuksen tuloksista. (de Vet ym. 2011, 291–294) ABC-asteikon psykometrisia tietoja esitetään kattavasti luvussa neljä.

ABC-asteikon perustiedot sekä tutkimuksista kerätyt psykometriset tiedot kirjattiin aluksi Excel-tauluktoon. Tietojen keräämisen jälkeen ne koottiin TOIMIA-verkoston kehittämille Perustietolomakkeelle (Liite 2) ja Psykometriikkalomakkeelle (Liite 3).

3.4 Tutkimusten laadun arviointi

Jäljelle jäävien artikkelien laatua arvioidaan tiettyjen tutkimuksellisten ominaisuuksien suhteen, kuten otoksen keräystavan ja tutkimusmenetelmien osalta. Myös tutkimuksen käytännön arvon ja tulosten yleistettävyyden arviointi on tarpeellista. Arvioitavat ominaisuudet koskevat itse tutkimuksen suunnittelua ja järjestelyä sekä käytettyjä tilastollisia menetelmiä. (de Vet ym. 2011, 285–286) ABC-asteikon arvioinnissa käytettyjä tutkimuksia käsitellään luvussa neljä.

3.5 Mittarin soveltuvuuden arviointi

Sisältöjen vertailujen jälkeen yhdistetään tutkimusartikkeleista saatu tieto mittarista. Mittarin ominaisuuksista tehdään johtopäätöksiä vertailemalla ja etsimällä merkityksiä tutkimusten tuloksista; voidaan esimerkiksi päätellä, että mittarin reliabiliteetti on hyvä, jos lukuisissa laadullisesti hyvissä tutkimuksissa on saatu yhtäpitäviä tuloksia hyvästä reliabiliteetista. (de Vet ym. 2011, 296–298)

Lopuksi summataan kaikki tiedot ja tehdään yhteenveto mittarin soveltuvuudesta käyttötarkoitukseensa. Yhteenvedossa otetaan huomioon olennaisten tutkimusten lukumäärä, tutkimusten laatu sekä tutkimusten tulokset ja niiden yhdenmukaisuus. (de Vet ym. 2011, 301)

3.6 Soveltuvuusarvio TOIMIA-verkostossa

TOIMIA:n soveltuvuusarviossa mittarille annetaan liikennevalo kuvaamaan sen käyttökelpoisuutta. Punainen liikennevalo merkitsee huonoa käyttökelpoisuutta perustuen esimerkiksi huonoon luotettavuuteen tai käyttömahdollisuuksiin. Keltainen liikennevalo suosittelee mittarin käyttöä varaukselle, sillä sen pätevyydestä tai käyttökelpoisuudesta on rajallisesti tietoa. Vihreä liikennevalo kertoo mittarin soveltuvan hyvin käyttötarkoitukseensa.

Yhteenveto tutkimustiedosta ja mittarin soveltuvuudesta on koottu Soveltuvuusarviolomakkeelle (Liite 4). ABC-asteikolle annettiin keltainen liikennevalo. Lomakkeet toimitettiin TOIMIA:n yhteyshenkilöille, joiden kanssa sovittiin lomakkeiden viimeisestä muodosta.

Täytetyt lomakkeet esiteltiin TOIMIA:n iäkkäiden toimintakyvyn asiantuntijaryhmän kokouksessa 14.3.2018. Kokouksessa keskityttiin erityisesti mittarin Soveltuvuusarvioon (Liite 4). Asiantuntijaryhmä antoi myönteistä palautetta ansioituneesta työstä. TOIMIA:n asiantuntijaryhmä päättää ABC-asteikon käytön lopullisesta suosituksesta ja siihen liittyvien tietojen muotoilusta ja julkaisusta.

4 MITTARIN PSYKOMETRIKKA JA SUOSITUS

Soveltuvuusarvio pohjautuu tiedoille mittarin psykometrisista ominaisuuksia. TOIMIA:n ohjeistama arviointi sisältää tiedot mittarin reliabiliteetista, validiteetista, muutosherkkyydestä ja käyttökelpoisuudesta. Luvussa tarkastellaan psykometristen tietojen lisäksi käytettyjen tutkimusten laatua ja mittarin käyttöä Suomessa.

4.1 Mittarin pätevyys – validiteetti

Validiteetti kertoo, mittaako mittari sitä, mitä sen on tarkoitus mitata (ks. Valkeinen ym. 2014, 7). Lomakkeessa validiteetista tarkastellaan ilmi-, sisältö-, kriteeri- ja rakennevaliditeettia. Ilmivaliditeetti on alustava vaikutelma mittarin kyvystä mitata aiottua asiaa. Sisältövaliditeetti ilmaisee, kuinka kattavasti tutkittavaa ilmiötä mitataan. Kriteerivaliditeetissa mittaria verrataan kultaiseen standardiin eli parhaaseen mahdolliseen käytettävissä olevaan arviointimenetelmään, joka antaa tarkimman ja luotettavimman tuloksen. Rakennevaliditeettiin sisältyy rakenteen validiteetti, yhtäpitävä ja erotteleva validiteetti, ryhmiin erotteleva sekä kulttuurien välinen validiteetti. Rakennevaliditeettia käytetään, kun kultaista standardia ei ole saatavilla. Siinä verrataan, kuinka johdonmukaisesti mittari vastaa oletettuihin suhteisiin muiden mittareiden kanssa. (Finch ym. 2002; Streiner & Norman 2008; Mokkink ym. 2010; de Vet ym. 2011, Valkeinen ym. 2014, 8–10 mukaan)

4.1.1 Ilmivaliditeetti

ABC-asteikon alkuperäinen tarkoitus oli operationalisoida kaatumisen pelkoa kehittämällä jo olemassa olevaa Fear Efficacy Scale (FES) -mittaria (Myers & Powell 1995). Uusimmista tutkimuksissa tasapainon varmuus ja kaatumisen pelko ovat kuitenkin käsitteinä ja konstruktioina erotettu toisistaan.

Käsitteistön kehittyessä ABC-asteikko on vakiintunut mittaamaan toiminnallisen tasapainon varmuutta (balance confidence). Varmuuden puute eli alhainen tulos ABC-asteikolla mitattuna on yhteydessä kaatumisen pelkoon. ABC-asteikon ilmivaliditeetti on hyvä.

4.1.2 Sisältövaliditeetti

ABC-asteikon kysymyksiin on sisällytetty monipuolisesti erilaisia päivittäisiä toimintoja. Esimerkiksi asteikossa on eri ympäristöissä suoritettavia sekä haastavuudeltaan eritasoisia tehtäviä. Asteikon sisältövaliditeetti on hyvä.

4.1.3 Kriteerivaliditeetti

Koetulle tasapainon varmuudelle ei ole tällä hetkellä kultaista standardia, joten kriteerivaliditeetin tarkastelua ei voitu ABC-asteikosta tehdä.

4.1.4 Rakennevaliditeetti

Rakenteen validiteetti ja kulttuurien välinen validiteetti ABC-asteikkoa ei olla validoitu faktorianalyysillä, joten rakenteen validiteetista ei löytynyt tietoa. Karsinnoissa seulottiin pois tutkimukset, joissa käytettiin käännoistä alkuperäisestä ABC-asteikosta. Tutkimuksia suomenkielisestä ABC-asteikosta ei löytynyt. Rajauksen takia kulttuurien välistä validiteettia ei tarkasteltu.

Yhtäpitävä validiteetti (convergent validity)

Tasapainon varmuuteen ja kaatumisen pelkoon liittyvien mittareiden kanssa ABC korreloi joko voimakkaasti tai kohtalaisesti. Mittareiden korrelaatiot olivat odotusten mukaisia: ABC-asteikko ja FES korreloivat vahvasti keskenään, joten niiden arvioitiin mittaavan samaa ilmiötä ja FES-I, SAFE, mSAFFE ja CoF mittaavat löydettyjen korrelaatiokertoimien perusteella läheistä, mutta ei täysin samaa ilmiötä kuin ABC-asteikko. Yhtäpitävyysvaliditeetti on hyvä.

Erotteleva validiteetti (discriminant validity)

Tasapainoa, fyysistä aktiivisuutta ja toimintakykyä mittaavat mittarit korreloivat voimakkaasti tai kohtuullisesti ABC-asteikon tulosten kanssa. Mittarit, jotka mittasivat täysin eri

ilmiötä, kuten tunne-elämää, eivät korreloineet ABC:n kanssa. Erotteleva validiteetti on hyvä.

Ryhmien erotteluvaliditeetti

Tutkimukset eivät antaneet yhdenmukaista tulosta siitä, pystyykö ABC-asteikko erottamaan vastaajia kaatumishistorian perusteella. ABC-asteikon kyvystä erotella korkean ja matalan mobiliteetin ryhmät toisistaan ei saatu varmuutta käytettyjen metodien takia. ABC-asteikon tulos kuitenkin liittyi toiminnallisten testien tuloksiin, apuvälineiden käyttöön sekä fyysiseen aktiivisuuteen, mikä tukee erottelua mobiliteetin perusteella. Tutkimuksista löytyi näyttöä sille, että ABC-asteikon alhaisilla tuloksilla on yhteys aktiviteettien välttämiseen. Iän tai sukupuolen yhteydestä ABC-asteikon tuloksiin oli tutkimuksissa ristiriitaista tietoa.

4.2 Mittarin toistettavuus – reliabiliteetti

Reliabiliteetti ilmaisee, kuinka luotettava ja toistettava tutkimustulos on. Se mittaa testikertojen ja mittaajien välistä tulosten toistettavuutta sekä mittarin sisäistä yhteneväisyyttä. Sisäinen yhteneväisyys kertoo yksittäisten testikysymysten samanlaisuudesta ja yhteensopivuudesta. (de Vet ym. 2011, 96–97)

4.2.1 Toistettavuus

Osa ABC-asteikon kysymyksistä mittaa harvinaisempia toimintoja, jolloin itsearviointi ei välttämättä ole täsmällistä ja toistettavuus saattaa tämän takia olla kokonaisuudessaan tai osiltaan heikompaa (Holbein-Jenny ym. 2005; Cleary & Skornjakov 2014). Kokonaisuudessaan toistettavuus oli tulosten perusteella kohtalainen tai hyvä. ICC-arvo jää kuitenkin alle kliiniseen käyttöön suositellun 0,9 (Valkeinen ym. 2014, 18).

4.2.2 Sisäinen yhdenmukaisuus

ABC-asteikon Cronbachin arvot olivat kolmessa tutkimuksessa neljästä yli 0,90 (Myers & Powell 1995; Li ym. 2002; Talley 2008; Cleary & Skornjakov 2014). Cronbachin

arvojen olisi hyvä sijoittua 0,70 ja 0,90 väliin (Jorstad ym. 2005). Korkea Cronbach pisteytys viittaa siihen, että ABC-asteikon kysymyksissä on päällekkäisyyttä ja kysymysten määrää voisi vähentää (Cleary & Skornyakov 2014).

4.3 Muutosherkkyys

Muutosherkkyys on mittarin kyky havaita muutosta mitattavassa asiassa (de Vet ym. 2011, 202). Muutosherkkyden tarkasteluun ei ole vielä vakiintunutta tarkastelutapaa. TOIMIA:n käytäntö on tarkastella muutosherkkyttä kriteeri- ja rakennevaliditeetin pitkitäisasetelman, lattia- ja kattoefektin sekä pienimmän havaittavan ja merkittävän muutoksen kautta. Lattia- ja kattoefektissä mittari ei kykene havaitsemaan muutosta tulosten lähentyessä asteikon ääripäitä. (Valkeinen ym. 2014, 21–22, 24)

4.3.1 Kriteerivaliditeetti, pienin havaittava muutos ja pienin merkittävä muutos

Kriteerivaliditeetti vaatii kultaisen standardin, joten sitä ei voitu tarkastella ABC-asteikosta. Löydetyissä pitkitäisasetelmallisissa tutkimuksissa tutkimuskohteena oli mittarin toistettavuus eikä muutosherkkydestä voitu vetää saatujen tulosten perusteella johtopäätöksiä. Tutkimuksissa ei esitetty hypoteeseja tulosten muutoksista. Pienintä havaittavaa ja merkittävää muutosta ei mitattu tutkimuksissa. (Myers & Powell 1995; Myers ym. 1996; Myers ym. 1998; Holbein-Jenny ym. 2001; Talley 2008; Cleary & Skornyakov 2014)

4.3.2 Lattia- ja kattoefekti

ABC-asteikolla vaikuttaisi olevan kattoefekti vastaajien ollessa korkean toimintakyvyn ikääntyneillä. Tutkimuksessa, jossa kattoefektiä ei havaittu, otoksen ikääntyneillä oli alhaisempi toimintakyky (Kressig ym. 2001).

4.4 Käyttökelpoisuus

Käyttökelpoisuus kuvaa mittarin käytännöllisyyttä ja merkityksellisyyttä kliinisessä käytössä. Sitä voidaan tarkastella asiakkaan tai mittaajan kannalta. Se kattaa esimerkiksi

pohdinnan siitä, minkälainen aika mittauksen tekemiseen kuluu, millaisia välineitä sen suorittamiseen tarvitaan ja kuinka yksiselitteistä tai helppoa tulosten tulkinta on. Käyttökelpoisuudelle ei ole tarkkaa tai yhtenäistä määritelmää. (Fitzpatrick ym. 1998; Slade ym. 1999, Valkeinen ym. 2014, 28 mukaan)

ABC-asteikon käyttökelpoisuutta laskee se, ettei tulosten tulkitsemiseksi ole luotettavia raja-arvoja. Alkuperäistutkimuksessa korkean koetun tasapainon varmuuden ryhmä (ABC-asteikon tulos ≥ 80) löydettiin erottamalla tulokset mediaanin kohdalta. Tällä näennäisellä katkaisupisteellä 80 erotettiin korkean pistetuloksen saaneet muista. (Myers ym. 1996; Myers ym. 1998). Lajoien ja Gallagherin (2004) tutkimuksessa löydettiin katkaisupiste 67 pistettä (84,4 % sensitiivisyys; 87,5 % spesifisyys), jolla erotettiin kaatumisriskissä olevat. Tutkimuksessa ei kuitenkaan esitelty menetelmiä, joilla tulokseen oli päädytty eikä tutkimuksessa ollut seurantajaksoa, joka mahdollistaisi ennusteen vahvistamisen. Paljon tukea tarvitsevilla ikääntyneillä ABC-asteikon tulos sijoittui välille 10–60 (Myers ym. 1998). Myers ym. (1998) esittivät tuloksen 0–50 odotettavaksi arvoksi ikääntyneille, joka tarvitsee paljon tukea.

ABC selitti 25 % kaatumisriskin (Comprehensive Falls Risk Screening Instrument, CFRSI) kokonaisvaihtelusta. ABC oli suurin yksittäinen kaatumisriskin selittäjä. (Moore ym. 2011)

Ikääntynyt henkilö saattaa tarvita apua tai lisäohjeistusta täyttäessään ABC-asteikkoa. Kahdessa tutkimuksessa vastaajien raportoitiin tarvinneen lisäohjeistusta, jotta he arvioisivat koetun tasapainon varmuutta eivätkä osallistumistaan kyseiseen toimintoon tai osasuoritustaan siinä (Myers & Powell 1995; Hatch ym. 2003). ABC-asteikon täyttöä saattaa hankaloittaa myös se, etteivät kaikki vastaajat välttämättä suorita ABC-asteikossa esitettyjä tehtäviä, eivätkä siksi pysty arvioimaan tasapainon varmuuttaan näissä tehtävissä (Holbein-Jenny ym. 2005).

4.5 Yhteenveto psykometriikasta

ABC-asteikko on validi ja reliaabeli mittari terveiden iäkkäiden tasapainon varmuuden arviointiin. Sen käyttökelpoisuuden kannalta on kuitenkin ongelmallista, ettei sen tulosten tulkintaan ole käytettävissä mitään tutkittuja ja luotettavia raja-arvoja. Tämän lisäksi korkean toimintakyvyn yksilöillä havaittiin kattoefekti, jolloin tutkittavien tilassa tapahtuvien muutosten havaitseminen on vaikeaa. Kokonaiskaatumisriskin arvioinnissa koettu

tasapainon varmuus oli useissa tutkimuksissa merkittävä selittäjä, mutta se ei yksinään riitä tunnistamaan kaatumisriskissä olevia ikääntyneitä. Huomioitavaa on myös se, että vaikka fyysinen toimintakyky ja koettu tasapainon varmuus liittyvät toisiinsa, ovat ne silti eri ilmiöitä eivätkä fyysisistä testeistä saadut tulokset aina vastaa koettua varmuutta.

Kaiken kaikkiaan ABC-asteikon käyttöä voidaan suositella osana kokonaisvaltaisen toimintakyvyn selvitystä terveillä ikääntyneillä, mutta sen tulos ei yksinään anna riittävää tietoa suoriutumisesta. Sen soveltuvuussuositusta laskevat puutteet käyttökelpoisuudessa ja riittämätön tieto muutosherkyydestä. ABC-asteikon käytölle terveillä ikääntyneillä annettiin keltainen liikennevalo.

4.6 Tutkimusaineiston arviointi

Tutkimusten otokset sisälsivät enimmäkseen itsenäisesti asuvia ikääntyneitä. Katsaukseen valikoitui myös tutkimuksia, joissa oli tuetussa asumismuodossa asuvia ikääntyneitä. Tutkimusten otokset olivat suurelta osin mukavuusotoksia eli ikääntyneet hankittiin tutkimukseen helposti saatavilla olevasti. Mukavuusotoksen ongelmana on se, ettei sitä ole satunnaistettu eikä se välttämättä edusta populaatiota. Tutkimuksiin saattoi valikoitua ikääntyneitä, jotka olivat keskiarvoa enemmän kiinnostuneita terveydentilastaan (Kressig ym. 2001; Moore ym. 2011).

Naiset olivat kaikissa tutkimuksissa runsaasti yliedustettuina. Useissa tutkimuksissa naisten määrä oli yli kaksinkertainen suhteessa miehiin. Suomessa yli 65-vuotiaissa naisten suhde miehiin on noin neljän suhde kolmeen eli naisia on noin 30 % enemmän (Tilastokeskus 2016). Edustussuhteiden vuoksi tulokset eivät välttämättä ole luotettavia miehillä. Suzukin ym. (2002) tutkimuksessa havaittiin, että naisilla kaatumispelko vaikutti heidän kokemaansa terveyteen liittyvään elämänlaatuun enemmän kuin miehillä (ks. Jorstad ym. 2005).

Useissa tutkimuksissa tutkittiin ABC-asteikon yhtäpitävyysvaliditeettia sekä erotteluvaliditeettia muiden mittareiden kanssa. Muutosherkyydestä ja ABC-asteikon kyvystä tunnistaa kaatujat ja ennakoita kaatumisia löytyi vähän tutkittua tietoa, eivätkä tutkimustulokset ole yhteneviä. Toisin sanoen ABC-asteikon tuloksesta ja sen todellisesta yhteydestä kaatumiseen on vain hyvin rajoitetusti tutkittua tietoa. Koska ABC-asteikon ennustavuudesta ei ole luotettavaa tietoa, ei voida tehdä varmoja johtopäätöksiä ABC-asteikon tulosten ja kaatumisten kausaaliteetin suunnasta.

Vaikka ABC-asteikko on itsearviointilomake, monissa tutkimuksissa vastaukset saatiin haastattelemalla. Haastattelulla saattoi olla vaikutusta vastauksiin. Haastattelumenetelmä mahdollisti lisäohjeiden antamisen arvioinnissa. Tämä tulee ottaa huomioon ABC-asteikon kliinisessä käytössä.

4.7 Tulosten soveltaminen Suomessa

ABC-asteikon suomennoksesta ei ole tehty tutkimusta eikä ABC-asteikon soveltuvuudesta suomalaiseen kulttuuriin ole raportoitu. Suomenkielinen käännös vaikuttaa olevan melko tarkka, mutta merkityksissä saattaa olla eroavaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa tulosten vastaavuuteen. Alla olevassa taulukossa ovat löydetyt eroavaisuudet.

Taulukko 1. Alkuperäisen ja suomenkielisen ABC-asteikon merkityseroja.

Alkuperäinen	Suomenkielinen	Tarkastelu
How confident are you that you will not lose your balance or become unsteady when you...	Kuinka varma olette, että säilytätte tasapainonne ettekä horjahda, kun...	Suomenkielisessä viitataan tasapainon säilyttämiseen, kun taas alkuperäisessä sen menettämiseen. Horjahdustermi saatetaan ymmärtää voimakkaampana kuin ilmaisu "become unsteady".
walk around the house	kävelette sisätiloissa	Sisätilat on käsitteenä laajempi kuin "house".

5 POHDINTA JA REFLEKTIO

Opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa perehdyttiin perusteellisesti taustalla oleviin ilmiöihin, kuten tasapainoon ja systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen. Suunnitteluvaiheessa olisi voinut syventyä enemmän TOIMIA:n ohjeistukseen sekä tutkimusten arviointiin. Tässä vaiheessa olisi hyödyllistä saada konkretisoitua toimeksianto, esimerkiksi näyttämällä toivotunlainen soveltuvuusarviomalli ja antamalla täytettävät lomakkeet tutustumista varten. Tämä ohjaisi toimintaa ja sen suunnittelua.

Tiedonhaku suoritettiin TOIMIA:n puolesta. Tämä rajasi opinnäytetyön työmäärän sopivaksi ja mahdollisti resurssien suuntaamisen tutkimusten lukemiseen ja tutkimustiedon keräämiseen. Jos haku olisi sisällytetty opinnäytetyöprosessiin, on mahdollista, että hakuprosessi ei olisi onnistunut kerralla ja siihen olisi joutunut palaamaan. Hakustrategian luominen ja viitteiden kokoaminen on työläs prosessi, joka vaatii huolellisuutta ja prosessin tuntemusta, jotta koottu aineisto on kattava ja jäsennelty kokonaisuus. Tulevissa opinnäytetyöissä hakuprosessi voitaisiin jopa irrottaa omaksi opinnäytetyökseen.

Hakutulosten karsintavaihe ei ollut täysin suoraviivainen. Otsikkokarsinnassa tutustuttiin jo hieman abstrakteihin karsintojen varmistamiseksi, samoin teksteihin tutustuttiin abstraktikarsintavaiheessa. Vaikka tämä ei ollut täysin ohjeistettua, menettelyllä saatiin varmistettua, ettei sisällytyksestä jäänyt aineistoa pois esimerkiksi heikon abstraktin tai otsikon puuttumisen takia. Vanhoihin karsintoihin jouduttiin palaamaan myöhemmin, kun päätettiin, ettei vieraskielisiä ABC-asteikon versioita sisällytetä aineistoon. Abstraktikarsintavaiheessa karsinnan tekeminen oli haastavinta. Abstrakteista ei aina tullut ilmi, oliko ABC-asteikkoa käytetty tutkimusvälineenä vai oliko se tutkimuskohteena. Lisäksi oli haastavaa arvioida, olivatko sellaiset tutkimukset merkityksellisiä, joissa ABC-asteikkoa oli käytetty tutkimusvälineenä. Abstraktien lukeminen orientoi vieraskielisen tutkimustekstin lukuun.

Tutkimusten lukeminen ja arviointi oli työläs ja hidas prosessi. Tutkimusasetelmissa oli suurta vaihtelua, joten niiden vertailu ja tiedonkeruu oli haastavaa. Joidenkin tutkimusten kohdalla tutkimuksen menettelytavat, jäsentely ja raportointi hankaloittivat niiden tulkin-
taa ja tulosten käyttöä. Vieraskielisyys, tutkimusjargon sekä terminologian vakiintumaton käyttö tutkimusten välillä hankaloitti ymmärtämistä ja tiedon käyttämistä. Lukiessa tuli olla huolellinen, sillä joissakin tutkimuksissa käytetyt psykometriikanimikkeet eivät vastanneet sisällöltään TOIMIA:n ohjeistamia. Aikaisempi osaaminen tilastotieteissä

osoittautui prosessissa hyödylliseksi. Tutkimusten lukeminen ja tulosten hyödyntäminen ilman tilastotieteellistä osaamista saattaa johtaa virheellisiin tulkintoihin. Tällöin tulisi varautua siihen, että tulosten tulkitsemiseksi vaaditun ymmärryksen hankkiminen vaatii työtä.

Toiminnan luotettavuuteen kiinnitettiin koko prosessissa huomiota. Luotettavuuteen on vaikuttanut prosessin aikana se, että työskentely on venynyt pitkälle aikavälille muun opiskelun ohessa. Dokumentoimalla tarkasti prosessin eri vaiheet oltaisiin säilytetty paremmin kokonaiskuva prosessista ja aiempaan työskentelyyn palaaminen olisi helpottunut. Kirjaaminen olisi pitänyt olla systemaattisempaa. Tottumattomuus ja katsauksen tekemisen opettelu vaikuttivat prosessin kulkuun. Katsauksen kattavuuteen on voinut vaikuttaa se, että vain sisällytettyjen tutkimusten ja katsausten lähdeluettelot tarkastettiin sellaisten tutkimusten varalta, jotka eivät löytyneet haussa. Tämän lähdeluetteloiden tarkastamisen olisi voinut tehdä myös laajemmin.

Soveltuvuusarvion tuottaminen fysioterapeuttikoulutuksen opinnäytetyönä on haastava, mutta mahdollinen prosessi. TOIMIA:n oppaat toimintakykymittarin soveltuvuusarvion tekemiseen antoivat yhtenäisen ja luotettavan tiedonlähteen toiminnan tueksi. Työ vaatii kriittistä ajattelua ja tietoa tutkimusten laatuun vaikuttavista asioista sekä niissä käytetyistä työkaluista. Tutkimuksia lukiessa täytyy tiedostaa, mitä on tutkittu ja miten. Pelkkä tutkimustulosten keräys ei riitä, jos halutaan arvioida mittarin soveltuvuutta kokonaisvaltaisesti.

Jatkossa toimintaa voisi kehittää selkeyttämällä toimintaohjeita ja tarjoamalla välineitä prosessin hallintaan. Opiskelijoiden, ohjaavan opettajan ja TOIMIA:n yhteyshenkilöiden roolien ja työtehtävien täsmentäminen auttaisi yhteydenpidossa ja edesauttaisi prosessia. Esimerkiksi yhteydenotto tarkastuspisteissä voitaisiin sopia opiskelijoiden vastuuksi, jolloin kaikki osapuolet olisivat tietoisia projektin etenemisestä ja ongelmakohtiin voitaisiin puuttua tehokkaasti. Välineenä prosessin hallinnassa voisi toimia esimerkiksi prosessipäiväkirja tai pöytäkirjat tapaamisista. Työskentelyvälineet voisi tarjota opiskelijoille jo alkuvaiheessa, jotta kirjaaminen rutinoituisi.

Lämmin kiitos yhteistyöstä TOIMIA-verkoston erikoistutkijalle ja TOIMIA-koordinaattorille Heli Valkaiselle, kehittämispäällikölle Satu Havulinnalle ja suunnittelijalle Laura Kolehmaiselle. Suuri kiitos myös opinnäytetyötä ohjanneelle opettajalle Esa Bärlundille innostavasta ohjauksesta.

LÄHTEET

Cleary KK & Skornjakov E. Reliability and Internal Consistency of the Activities-Specific Balance Confidence Scale. *Physical & Occupational Therapy In Geriatrics* 2014 Mar 1,;32(1):58-67.

de Vet, Henrica C W, Mokkink, L.B., Knol, D.L. & Terwee, C.B. 2011, *Measurement in medicine: a practical guide*, Cambridge University Press, Cambridge; New York.

Hatch J, Gill-Body KM & Portney LG. Determinants of Balance Confidence in Community-Dwelling Elderly People. *Physical Therapy* 2003 Dec 1,;83(12):1072.

Holbein-Jenny MA, Billek-Sawhney B, Beckman E & Smith T. Balance in personal care home residents: a comparison of the Berg Balance Scale, the Multi-Directional Reach Test, and the Activities-Specific Balance Confidence Scale. *Journal of geriatric physical therapy* (2001) 2005;28(2):48-53.

Jørstad EC, Hauer K, Becker C & Lamb SE. Measuring the Psychological Outcomes of Falling: A Systematic Review. *Journal of the American Geriatrics Society* 2005 Mar;53(3):501-510.

Kressig RW, Wolf SL, Sattin RW, O'Grady M, Greenspan A, Curns A & Kutner M. Associations of Demographic, Functional, and Behavioral Characteristics with Activity-Related Fear of Falling Among Older Adults Transitioning to Frailty. *Journal of the American Geriatrics Society* 2001 Nov;49(11):1456-1462.

Lajoie Y & Gallagher SP. Predicting falls within the elderly community: comparison of postural sway, reaction time, the Berg balance scale and the Activities-specific Balance Confidence (ABC) scale for comparing fallers and non-fallers. *Archives of Gerontology and Geriatrics* 2004;38(1):11-26.

Li F, Mcauley E, Fisher KJ, Harmer P, Chaumeton N, Wilson NL. Self-Efficacy as a Mediator Between Fear of Falling and Functional Ability in the Elderly. *Journal of Aging and Health* 2002 Nov;14(4):452-466.

Moore DS, Ellis R., Kosma M., Fabre JM, McCarter KS & Wood RH. Comparison of the validity of four fall-related psychological measures in a community-based falls risk screening. *Research quarterly for exercise and sport* 2011 Sep;82(3):545-554.

Myers AM, Fletcher PC, Myers AH & Sherk W. Discriminative and evaluative properties of the activities-specific balance confidence (ABC) scale. *The journals of gerontology. Series A, Biological sciences and medical sciences* 1998 Jul;53(4):M294.

Myers AM, Powell LE, Maki BE, Holliday PJ, Brawley LR & Sherk W. Psychological indicators of balance confidence: relationship to actual and perceived abilities. *The journals of gerontology. Series A, Biological sciences and medical sciences* 1996 Jan;51(1):M43.

Myers AM & Powell LE. The Activities-specific Balance Confidence (ABC) Scale. *The journals of gerontology. Series A, Biological sciences and medical sciences* 1995 Jan;50A(1):M34.

Mänty, M., Sihvonen, S., Hulkko, T. & Lounamaa, A. 2007. *Iäkkäiden henkilöiden kaatumistapaturmat. Opas kaatumisten ja murtumien ehkäisyyn*. Kansanterveyslaitos. Helsinki: Edita Prima Oy. Viitattu 20.2.2018. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/78593/2007b29.pdf?sequence=1>

Talley KM. Psychometric properties of the activities-specific balance confidence scale and the survey of activities and fear of falling in older women. *J Am Geriatr Soc* 2008 Feb 1,;56(2):328-333.

- THL 2016. ICF-luokitus. Viitattu 23.3.2018. <https://thl.fi/fi/web/toimintakyky/icf-luokitus>
- THL 2017a. TOIMIA-tietokanta. Viitattu 19.2.2018. <https://www.thl.fi/fi/web/toimintakyky/etusivu/toimia-tietokanta>
- THL 2017b. Ikääntyneiden tapaturmatilastot. Viitattu 20.2.2018. <https://www.thl.fi/fi/web/hyvinyvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/turvallisuuden-edistaminen/tapaturmien-ehkaisy/ikaantyneiden-tapaturmat/ikaantyneiden-tapaturmatilastot>
- Tilastokeskus 2016. Päivitetty 29.12.2017. Kaatumisen tai putoamisen seurauksena kuoli 1 200. Viitattu 20.2.2018. http://www.stat.fi/til/ksyyt/2016/ksyyt_2016_2017-12-29_kat_005_fi.html
- Tilastokeskus 2017. Väestö. Väestörakenne 31.12. Viitattu 25.1.2018. https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html
- TOIMIA 2010. ABC-asteikko: toiminnallisen tasapainon varmuus. Viitattu 19.2.2018. <http://www.thl.fi/toimia/tietokanta/mittariversio/45/>
- UKK-istituutti 2014. Kaatumispelkokysely (FES-I). Viitattu 20.2.2018. <http://www.ukkinstituutti.fi/ammattilaisille/testaaminen/kaatumispelkokysely>
- Valkeinen, H., Anttila, H. & Paltamaa, J. 2014. Opas toimintakyvyn mittarin arviointiin TOIMIA-verkostossa (1.0). TOIMIA.
- WHO 2018. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Viitattu: 23.3.2018. <http://www.who.int/classifications/icf/en/>

Hakustrategiat, haku 1 (Katsaukset)

Tiedonhaku 2017_10_ABC_Scale_ikäkkäät

Tilaaaja: Turun Ammattikorkeakoulu, Esa Bärlund – TOIMIAN tarkastushaku

Toimitettu:

Kaikki mittarin nimet:

Activities-specific Balance Confidence scale

ABC-scale

ABC

The Activities-specific Balance Confidence (ABC) Scale

Activity-specific Balance Confidence

Tarkentavat hakutermit:

Old people

older people

elderly

senior

aged

Haun suunnitelma:

Katsaushaussa (haun ensimmäinen vaihe) käytettävät tietokannat

- Cochrane Database of Systematic reviews
- Joanna Briggs Institute EBP database
- Medline
- Cinahl (Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature)

Haku tehdään kaikilla mittarin nimillä ja rajataan katsauksiin. Haku: *mittarin nimi (ja sen eri englanninkieliset muodot)* kohdistetaan otsikkokenttään

Tutkimushaussa (toisen vaiheen haku) käytettävät tietokannat

- Medline (OVID) tai Pubmed
- Cinahl
- Web of Science
- OTseeker
- Fennica
- Medic
- Pedro
- Academic Search Elite

Psykometriikan hakutermit:

("statistical properties" or psychometric* or clinimetr* or clinometr* or "measures (instruments)" or "Clinical Assessment Tools Evaluation" or validation or validity or reliability or feasibility or "validation studies" or "feasibility studies" or generalizability or generalisability or objectivity or neutrality or trustworthiness or applicability or transferability or interpretability or consistency or consistencies or stability or reproducib* or replica* or repeatab* or sensitivity or specificity or precision or imprecision or concordance or predictive or predictab* or repeatability or responsiveness or instrumentation or "instrument construction" or "construction of instrument" or "instrument development" or "test construction" or construct or unidimensional* or dimensionality or inter-rater or intra-rater or intrarater or intratester or "intra-tester" or intertester* or "inter-tester" or intraobserver* or "intra-observer" or interobserver* or "inter-observer" or "intra-examiner*" or intraexaminer or "inter-examiner" or interexaminer or interindividual or "inter-individual" or intraindividual or "intra-individual" or intra-assay* or interassay* or "inter-assay" or "minimal* detectable" or "minimal* important" or "minimal* real" or "minimal clinically important difference" or "clinically significant change" or "meaningful change" or "real change" or "smallest change" or "detectable change" or "detectable difference" or discriminative or discriminant or "observer variation" or "test retest" or "test-retest" or retest* or "precise value*" or "standard error" or

"standard deviation" or "mean square* error*" or "mean square* deviation*" or "error of measurement" or "measurement error*" or "measurement of uncertainty" or "uncertainty measur*" or "measur* uncertainty" or responsiveness or responsivity or "item respons*" or "item selection*" or "item correlation*" or "item reduction*" or variability or variance or invariance or covariance or "item functioning" or "item respons*" or "computer adaptive testing" or "intraclass correlation*" or "interscale correlation*" or "factor structure*" or "factorial structure" or "factor analys*" or "Factor extraction" or coefficient or "known group" or "multitrait scaling analys*" or "multitrait multimethod" or equivalence or "cross-cultural comparison" or "ceiling effect" or "floor effect" or kappa* or alpha* or Rasch or Cronbach* or "goodness of fit" or "goodness-of-fit*")

Hakustrategiat, haku 1 (katsaushaku)

Cochrane Database of Systematic Reviews_27.4.2017

#	Searches	Re-sults
1	("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence"):ti,ab	937
2	("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged):ti,ab,kw (Word variations have been searched)	470513
3	1 AND 2	503
4	1 AND 2 , Publication Year from 1995 to 2017, in Cochrane Reviews (Reviews only) and Other Reviews	6

Cochrane Database of Systematic Reviews_12.5.2017

#	Searches	Re-sults
---	----------	----------

1	("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence"):ti,ab	961
2	("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged):ti,ab,kw (Word variations have been searched)	478980
3	1 AND 2	522
4	1 AND 2, Online Publication Date from Jan 1995 to May 2017, in Cochrane Reviews (Reviews only) and Other Reviews	6

Joanna Briggs Institute 27.4.2017 - Joanna Briggs Institute EBP Database - Current to April 19, 2017

#	Searches	Results
1	("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence").ti,ab,kw.	0

Medline 10.5.2017

#	Searches	Results
1	("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence").ti,ab.	21392
2	("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged).ti,ab.	683246
3	1 AND 2	550
4	limit 3 to ("review" or systematic reviews)	25
5	limit 4 to yr="1995 - 2017"	21

Cinahl, 10.5.2017

#	Searches	Results
S1	TI (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence")) OR AB (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence"))	1,783
S2	TI (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged)) OR AB (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged))	137,245
S3	S1 +S2	184
S4	S1+S2 Limiters - Published Date: 19950101-20170531; Publication Type: Review, Systematic Review	4

Yhteensä 31 viitettä. Tuplien poisto, jonka jälkeen 30 viitettä.

Medline _24.5.2017

#	Searches	Results
1	("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence").ti,ab.	21441
2	("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged).ti,ab.	684684
3	("statistical properties" or psychometric* or clinimetr* or clinometr* or "measures (instruments)" or "Clinical Assessment Tools Evaluation" or validation or validity or reliability or feasibility or "validation studies" or "feasibility studies" or generalizability or generalisability or objectivity or neutrality or trustworthiness or applicability or transferability or interpretability or consistency or consistencies or stability or reproducib* or replica* or repeatab* or sensitivity or specificity or precision or imprecision or concordance or predictive or predictab* or repeatability or responsiveness or instrumentation or "instrument construction" or "construction of instrument" or "instrument development" or "test construction" or construct or unidimensional* or dimensionality or inter-rater or intra-rater or intrarater or intratester or "intra-tester" or intertester* or "inter-tester" or intraobserver* or "intra-observer" or interobserver* or "inter-observer" or "intra-examiner*" or intraexaminer or "inter-examiner" or interexaminer or interindividual or "inter-individual" or intraindividual or "intra-individual" or intra-assay* or interassay* or "inter-assay" or "minimal* detectable" or "minimal* important" or "minimal* real" or "minimal clinically important difference" or "clinically significant change" or "meaningful change" or "real change" or "smallest change" or "detectable change" or "detectable difference" or discriminative or discriminant or "observer variation" or "test retest" or "test-retest" or retest* or "precise value*" or "standard error" or "standard deviation" or "mean square* error*" or "mean square* deviation*" or "error of measurement" or "measurement error*" or "measurement of uncertainty" or "uncertainty measur*" or "measur* uncertainty" or responsiveness or responsivity or "item respons*" or "item selection*" or "item correlation*" or "item reduction*" or variability or variance or invariance or covariance or "item functioning" or "item respons*" or "computer adaptive testing" or "intraclass correlation*" or "interscale correlation*" or "factor structure*" or "factorial structure" or "factor analys*" or "Factor extraction" or coefficient or "known group" or "multitrait scaling analys*" or "multitrait multimethod"	4136754

	or equivalence or "cross-cultural comparison" or "ceiling effect" or "floor effect" or kappa* or alpha* or Rasch or Cronbach* or "goodness of fit" or "goodness-of-fit*").ti,ab,sh.	
4	1 AND 2 AND 3	192
5	limit 4 to yr="1990 - 2017"	190

→ Refworksiin siirtyi 189 viitettä

Cinahl_24.5.2017

#	Searches	Results
5 1	TI (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence")) OR AB (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence"))	1799
5 2	TI (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged) OR AB (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged))	138757
5 3	TI (("statistical properties" or psychometric* or clinimetr* or clinometr* or "measures (instruments)" or "Clinical Assessment Tools Evaluation" or validation or validity or reliability or feasibility or "validation studies" or "feasibility studies" or generalizability or generalisability or objectivity or neutrality or trustworthiness or applicability or transferability or interpretability or consistency or consistencies or stability or reproducib* or replica* or repeatab* or sensitivity or sp ...	322,933
5 4	1 AND 2 AND 3, Limiters - Published Date: 19900101-20170531 Search modes - Boolean/Phrase	77

Web of Science 24.5.2017

#	Searches	Results
1	TITLE: (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence")) Indexes=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI Timespan=1990-2017	7464
2	TITLE: (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged)) Indexes=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI Timespan=1990-2017	464376
3	TOPIC: (("statistical properties" or psychometric* or clinimetr* or clinometr* or "measures (instruments)" or "Clinical Assessment Tools Evaluation" or validation or validity or reliability or feasibility or "validation studies" or "feasibility studies" or generalizability or generalisability or objectivity or neutrality or trustworthiness or applicability or transferability or interpretability or consistency or consistencies or stability or reproducib* or replica* or repeatab* or sensitivity or specificity or precision or imprecision or concordance or predictive or predictab* or repeatability or responsiveness or instrumentation or "instrument construction" or "construction of instrument" or "instrument development" or "test construction" or construct or unidimensional* or dimensionality or inter-rater or intra-rater or intrarater or intratester or "intra-tester" or intertester* or "inter-tester" or intraobserver* or "intra-observer" or interobserver* or "inter-observer" or "intra-examiner*" or intraexaminer or "inter-examiner" or interexaminer or interindividual or "inter-individual" or intraindividual or "intra-individual" or intra-assay* or interassay* or "inter-assay" or "minimal* detectable" or "minimal* important" or "minimal* real" or "minimal clinically important difference" or "clinically significant change" or "meaningful change" or "real change" or "smallest change" or "detectable change" or "detectable difference" or discriminative or discriminant or "observer variation" or "test retest" or "test-retest" or retest* or "precise value*" or "standard error" or "standard deviation" or "mean square* error*" or "mean square* deviation*" or "error of measurement" or "measurement error*" or "measurement of uncertainty" or "uncertainty measur*" or "measur* uncertainty" or responsiveness or responsivity or "item respons*" or "item selection*" or "item correlation*" or "item reduction*" or variability or variance or invariance or covariance or "item functioning" or "item respons*" or "computer adaptive testing" or "intraclass correlation*" or "interscale correlation*" or "factor	7362233

	structure*" or "factorial structure" or "factor analys*" or "Factor extraction" or coefficient or "known group" or "multitrait scaling analys*" or "multitrait multimethod" or equivalence or "cross-cultural comparison" or "ceiling effect" or "floor effect" or kappa* or alpha* or Rasch or Cronbach* or "goodness of fit" or "goodness-of-fit*") Indexes=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI Timespan=1990-2017	
1 AND 2 AND 3, Indexes=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, ESCI Timespan=1990-2017		23

Academic Search Elite_24.5.2017

#	Searches	Results
1	TI (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence")) OR AB (("Activities-specific Balance Confidence scale" or ABC-scale or ABC or "The Activities-specific Balance Confidence Scale" or "Activity-specific Balance Confidence"))	29,188
2	TI (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged)) OR AB (("Old people" or "older people" or elderly or senior or aged))	415,507
3	TI (("statistical properties" or psychometric* or clinimetr* or clinometr* or "measures (instruments)" or "Clinical Assessment Tools Evaluation" or validation or validity or reliability or feasibility or "validation studies" or "feasibility studies" or generalizability or generalisability or objectivity or neutrality or trustworthiness or applicability or transferability or interpretability or consistency or consistencies or stability or reproducib* or replica* or repeatab* or sensitivity or sp ...	2,814,861
4	1 AND 2 AND 3, Limiters - Published Date: 19900101-20170531 Search modes - Boolean/Phrase	114

→ Refworksiiin siirtyi vain 113 viitettä useista yrityksistä huolimatta

Pedro, 25.5.2017

Haku: ABC

Ei rajoksia.

Abstract & Title: Method: clinical trial

Published Since:

viitettä: 47 viitettä

OTseeker 21.5.2018

#	Searches	Results
1	[Title/Abstract] like 'Activities-specific Balance Confidence scale' OR [Title/Abstract] like 'ABC' OR [Title/Abstract] like 'ABC-scale'	1
2	EI ABC-MITTARIA KÄSITTELEVIÄ ARTIKKELEITA → VALITTU 0	0

Medic 21.5.2017

#	Searches	Re-sults
1	"Activities-specific Balance Confidence scale", ABC-scale, ABC, "The Activities-specific Balance Confidence Scale", "Activity-specific Balance Confidence" (otsikko) 17 kpl	17
2	EI ABC-MITTARIA KÄSITTELEVIÄ ARTIKKELEITA → VALITTU 0	0

Fennica 21.5.2017

#	Searches	Re-sults
1	Sanahaku(Activities-specific Balance Confidence scale) OR Sanahaku(ABC-scale) OR Sanahaku(ABC)(DATE=1995-2017)	387
2	Teoksen nimi(Activities-specific Balance Confidence scale) OR Teoksen nimi(ABC-scale) OR Teoksen nimi(ABC)(DATE=1995-2017)	335
3	Sanahaku(Activities-specific Balance Confidence scale) OR Sanahaku(ABC-scale)	0
	Sanahaku(Activities-specific Balance Confidence scale) OR Sanahaku(ABC-scale) OR Sanahaku(ABC)	1002
	Sanahaku(ABC)	1002
4	MITTARIN KOKONIMELLÄ JA ABC-SCALELLA EI TULLUT HAKUTULOKSIA. ABC HAULLA TULEE VIITTEITÄ 1002. VIITTEET EI AIHEESEEN LIITTYVIÄ. → VALITTU 0	0

Yhteensä 449 viitettä, joista tuplien (Exact duplicates) poiston jälkeen jäi **viitettä 422**

Close duplicates poiston jälkeen **295 viitettä**, Colse duplikaatit käytiin yksitellen läpi ja poistettiin vain ne, jotka olivat duplikaatteja.

Perustietolomake

(Sisältö poistettu toimeksiantajan pyynnöstä.)

1. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄN TIEDOT	
Nimi ja oppiarvo	Pvm
Sähköposti	Puhelin

2. MITTARIN IDENTIFIINTI- JA KÄYTTÖTIEDOT

<p>Käytössä oleva vakiintunut nimi</p> <p>Suomeksi:</p> <p>Ruotsiksi:</p> <p>Englanniksi:</p>
Lyhenne
Mittarin nimen synonyymit
Arvion kohteena oleva versio
Ylläpitotaho

Käyttöoikeus (valitse alla olevista vaihtoehdoista toinen laittamalla rasti ruutuun).	
☐	Rajoittamaton
☐	Rajoitettu (jos käyttöoikeus on rajoitettu, kuvaa alla miten)

Käännösprosessin kuvaus**Edellytykset ja välineet mittarin käytölle**

Ammattikoulutuksen tarve

Erillisen koulutuksen tai kurssin tarve

Mittarin käyttöön liittyvien lomakkeiden ja ohjeiden saatavuus

Tarvittavien välineiden kuvaus

3. MITTARIN KUVAUS**Mittarin alkuperäinen käyttötarkoitus** (kuvaa lyhyesti)**Tiedonkeruumenetelmät** (rastita sopivat vaihtoehdot) Haastattelu Havainnointi Itse täytettävä kyselylomake Kliininen tutkimus Testi tai mittaus**Toimintakyvyn ulottuvuus** (rastita sopivat vaihtoehdot) Fyysinen toimintakyky Psyykkinen toimintakyky Sosiaalinen toimintakyky Kognitiivinen toimintakyky Yleinen toimintakyky (arkitoiminnot kuten ADL/IADL)

	Työkyky
	Muu

Mittarin kuvaamat ICF-luokituksen käsitteet
Kaikki ICF-koodit, joita mittarissa (esim. sen eri osioissa) mitataan
ICF-koodi mittarin tuloksen ollessa yksi lukema (esim. summapistemäärä)

Aikatarve

Tulkinnan avuksi
Viitearvot (yleiset viitearvot)
Raja-arvot (arvoja, jotka erottelevat eri ryhmiä toisistaan)

Mittari on mukana tutkimuksissa (1-3 keskeistä tutkimusta)

Mittari on mukana suosituksissa (1-3 keskeistä suositusta)

Mittarin tausta ja kuvaus (yksityiskohtaisesti)
--

4. MITTARIIN LIITTYVÄT LOMAKKEET

Merkitse rasti ruutuun, mitkä mittaria koskevat lomakkeet on toimitettu TOIMIA:n toimitukseen.

Lomaketyyppi	Toimitettu TOIMIA:n toimitukseen	Onko lupa tallentaa tietokantaan ¹⁾
Kyselylomake		
Mittauslomake		
Suoritusohjeet		
Pisteytysohjeet		
Viitearvot		
Muu, mikä		

¹⁾ Jos mittari on tekijänoikeuksilla suojattu, tarvitaan selvitys (esim. kirjallinen dokumentti) luvasta tallentaa se tietokantaan. Tämä tieto on toimitettava yhdessä mittarin lomakkeiden kanssa TOIMIA:n toimitukseen.

Jos lomaketta ei voi tekijänoikeus- tms. syiden vuoksi tallentaa TOIMIA-tietokantaan, merkitse tähän tarkka lähde (nettiosoite, artikkeli tms.), jota kautta lomakkeen(t) voi hankkia.

5. LÄHTEET

Tarkista lähdeviitteiden merkintätavat TOIMIA:n käsikirjasta.

Alkuperäinen lähdeviite
Hyödylliset linkit

Muut lähdeviitteet

6. MITTARIN TIETOJEN HYVÄKSYMINEN

Mittarin tiedot hyväksytty asiantuntijaryhmässä

Ryhmän nimi:

Päivämäärä:

Lisätietoja:

MITTARIN PERUSTIEDOT –LOMAKKEEN TÄYTTÖOHJEET

Mittarin perustiedot -lomakkeelle kootaan perustiedot toimintakyvyn mittaus- ja arviointimenetelmistä. Täytetty lomake käsitellään ja hyväksytään TOIMIA:n asianomaisessa asiantuntijaryhmässä, minkä jälkeen se lähetetään TOIMIA:n toimintukseen editoitavaksi. Kun lomakkeen tiedot on editoitu ja tarkistettu, se viedään TOIMIA -tietokannan suljetulle puolelle, josta tiedot kerännyt asiantuntija voi vielä ne tarkistaa ennen julkaisemista tietokannassa (www.thl.fi/toimia/tietokanta/).

Yleisiä ohjeita Mittarin perustiedot -lomakkeen täyttöön

- AINA tallentaessasi Mittarin perustiedot –lomaketta merkitse tiedoston nimeen omat nimikirjaimesi ja tallennuspäivämäärä. Jos lomakkeeseen tulee myöhemmin muutoksia, tallenna se aina uudella nimellä, josta näkyy päivämäärä.
- Täytä lomakkeen kaikki kentät. Käytä yleiskieltä ja suomenkielisiä termejä.
- Merkitse kirjallisuusviitteet tekstiin sulkuihin ja kokonaisuudessaan lomakkeen lopussa olevaan lähdeluetteloon. Kirjallisuusviitteiden lähdemerkintään liittyvät ohjeet löydät TOIMIA -käsikirjasta.

1. Lomakkeen täyttäjän tiedot

- Nimi ja oppiarvo:
Merkitse lomakkeen täyttäjän tai täyttäjien nimet "Nimi" -kenttään. Merkitse jokaisen henkilön nimen perään oppiarvo esim. Emilia Esimerkki, TtM. Oppiarvo tulee näkyviin TOIMIA-tietokannassa lomakkeen täyttäjän/täyttäjien nimen perässä.
- Päivämäärä:
Merkitse "Päivämäärä" –kenttään kaikki ne päivämäärät, jolloin lomakkeen tietoja on muutettu. Merkitse päivämäärän perään tarvittaessa muokkaajan tai muokkaajien nimikirjaimet (esim. 12.3.2013HV, 25.4.2013SS+HV).
- Sähköposti ja puhelin:
Merkitse yhden (tai tarvittaessa useamman) mittarin tietoja koonneen asiantuntijan sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Nämä tiedot eivät tule näkyviin TOIMIA-tietokantaan, vaan ne jäävät ainoastaan TOIMIA:n toimituksen tietoon.

2. Mittarin identifiointi- ja käyttötiedot

- Käytössä oleva vakiintunut nimi:
Merkitse mittarin suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset nimet, jos ne ovat tiedossa. Jos Suomessa käytetään mittarin englanninkielistä nimeä, merkitse se mittarin "suomenkieliseksi" nimeksi.
- Lyhenne:
Merkitse mittarin lyhenne, jos se on käytössä.
- Mittarin nimen synonyymit:
Merkitse mittarista käytössä olevat synonyymit tarvittaessa.
- Versio:
Jos mittarista on olemassa ja käytössä erilaisia versioita, kuvaa selkeästi se versio, jota tässä lomakkeessa kootut tiedot koskevat. Mittarin muut versiot voidaan myös luetella tässä kohden. Lisäksi tulisi merkitä selvästi, mitä versiota suositellaan käytettäväksi.
- Ylläpitotaho:
Kuvaa lyhyesti ja selkeästi se taho, joka vastaa mittarin ylläpidosta, kuten esim. päivityksistä. Kirjaa ylläpitotahon tarkat yhteystiedot niiltä osin kuin ne ovat tiedossa: nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja nettisivujen linkki. Jos ylläpitotahoa ei ole tai se ei ole tiedossa, kirjaa myös tämä tieto. Mittarin tietojen kerääjän tulee pyytää kirjallinen lupa käyttäjätaholta mittarin julkaisemisesta (esim. kyselylomake) TOIMIA -tietokannassa ja lupa on toimitettava TOIMIA:n toimitukseen.
- Käyttöoikeus:
Käyttöoikeudella ilmaistaan se, saako mittaria käyttää vapaasti ilman mitään rajoituksia vai onko sen käyttö rajoitettu. Valitse rajoittamaton käyttöoikeus, jos kukaan ei omista mittarin tekijänoikeuksia (copyright) ja mittaria saa käyttää vapaasti. Valitse rajoitettu käyttöoikeus, kun mittarin käyttöoikeudet (copyright) omistaa jokin taho. Kuvaa tällöin mahdollisimman selkeästi miltä osin käyttöoikeus on rajoitettu, kuka omistaa copyright-oikeudet, tarvitaanko mittarin käyttöön lisenssi, onko mittari maksullinen ja saako mittaria käyttää vain tietyissä tarkoituksissa, esim. tutkimuskäytössä. Toisin sanoen, mittarin käyttö voi olla vapaata esim. tutkimuskäytössä, mutta rajoitettu kaupallisissa tarkoituksissa.

- Käännösprosessin kuvaus:
Kuvaa mahdollisimman tarkasti, miten mittari on käännetty (esim. suomennettu). Kuka suomennoksen on tehnyt, milloin ja millaisen protokollan mukaan se on tehty. Kirjaa myös tieto siitä, jos suomennosta ei ole tehty. Jos mittarista on saatavilla useita suomennoksia, kirjaa selkeästi mitä suomennosta tulee käyttää.
- Edellytykset ja välineet mittarin käytölle:
Kuvaa lyhyesti seuraavat asiat:
 - edellyttääkö mittarin käyttö tiettyä ammattikoulutusta
 - onko mittarin käyttöä varten käytävä jokin erillinen koulutus/kurssi
 - ovatko kaikki mittarin käyttöön liittyvät lomakkeet ja ohjeet helposti saatavilla ja mistä. Mittarin arvioijien tulee toimittaa kaikki mittarin käyttöön liittyvät lomakkeet ja ohjeet TOIMIA:n toimitukseen (ks. lomakkeen kohta 4 "Mittariin liittyvät lomakkeet").
 - Kuvaa lyhyesti mitä välineitä mittauksen tekemisessä tarvitaan. HUOM! Tässä kohden ei kuvata miten mittaus tehdään.

3. Mittarin kuvaus

- Mittarin alkuperäinen käyttötarkoitus:
Kuvaa mihin tarkoitukseen mittari on alun perin kehitetty. Tämä tieto perustuu yleensä alkuperäiseen lähteeseen. Kuvaa alkuperäinen käyttötarkoitus mahdollisimman lyhyesti, mutta selkeästi (vrt. lomakkeen kohta "Mittarin tausta ja kuvaus").
- Tiedonkeruumenetelmät:
Rastita tiedonkeruumenetelmistä kaikki ne vaihtoehdot, joilla mittaria käyttäen hankitaan tietoa tutkittavasta.
- Toimintakyvyn ulottuvuus:
Valitse kaikki ne toimintakyvyn ulottuvuudet, joiden osa-alueita mittari mittaa. Jos mittari ei sovi minkään ulottuvuuden alle, valitse kohta "muu".
- Mittarin kuvaamat ICF -luokituksen käsitteet:
Merkitse mittarin kaikki ne ICF-koodit, joita mittarissa (esim. sen eri osissa) mitataan. Merkitse ICF-koodit mahdollisimman tarkalla tasolla. Jos mittarin tulos on yksi lukema (esim. summapistemäärä), merkitse myös mitä ICF-koodia se vastaa. Jos kyseessä on moniulotteinen mittari, joka koostuu useasta osa-alueesta, merkitään ICF-kuvauskohteet sekä osa-alueille että summaindeksille, jos sellainen on. ICF-siitaukset tehdään TOIMIAN Käsiteryhmässä. Mittarin kuvauksen ja arvion tehneet asiantuntijat voivat osallistua siltaustyöhön.
- Aikatarve:
Merkitse haastatteluun, havainnointiin, kyselylomakkeen täyttöön tai mittaukseen keskimäärin kuluva aika. Merkitse aikatarve minuutteina, esim. 3–5 minuuttia. Merkitse lisäksi arvio ajasta, joka kuluu tulosten laskemiseen tai tulkintaan (jos se on tiedossa). Tähän voit merkitä vapaamuotoisesti muista aikatarpeeseen keskeisesti vaikuttavista asioista.
- Tulkinnan avuksi:
 - Viitearvot ovat yleisiä arvoja esim. eri sukupuolille, eri-ikäisille jne. Viitearvoista tulisi laatia erillinen taulukko lähdetietoiheen, jos se vain on mahdollista ja toimittaa taulukko TOIMIA:n toimitukseen. Tämä taulukko liitetään tietokantaan erillisenä tiedostona. Jos viitearvot ovat lyhyet ja selkeät kuvata, voit kirjata ne myös tähän "Tulkinnan avuksi" -kohtaan.
 - Raja-arvot erottelevat eri ryhmiä toisistaan. Erottele selkeästi poikkileikkaustutkimuksissa ja pitkittäistutkimuksissa saadut ja vakiintuneessa käytössä olevat raja-arvot, jos mittarista on sellaisia saatavilla.
- Mittari on mukana tutkimuksissa:
Merkitse vain tärkeimpiä tutkimuksia, joissa mittaria on käytetty. Erityisesti keskeiset Suomessa toteutetut tutkimukset olisi hyvä mainita (1-3 kpl) (lähdeviite ja nettilinkki, jos sellainen on olemassa). Merkitse tarkat lähdetiedot lähdeluetteloon ohjeiden mukaisesti. "Mittari on mukana tutkimuksissa" -kohtaa ei ole pakko täyttää eikä ole myöskään tarkoitus listata kaikkia tutkimuksia, joissa mittaria on käytetty.
- Mittari mukana suosituksissa:
Merkitse keskeiset ja tärkeimmät kotimaiset ja kansainväliset suositukset, joissa mittari on mukana. Kerro suosituksista lyhyesti, esim. millaisista suosituksista on kyse ja merkitse linkki tai muu lähdetieto.
- Mittarin tausta ja kuvaus:
Kuvaa mihin tarkoitukseen, kenelle, miten ja milloin mittari on kehitetty. Kuvaa mittarin synty- ja kehityshistoria seikkaperäisemmin kuin "Alkuperäinen käyttötarkoitus" -kohdassa. Jos mittaria käytetään nykyään yleisimmin jossain muussa tarkoituksessa kuin alkuperäisessä, kuvaa tämä uusi käyttötarkoitus selkeästi. Kuvaa myös mittarin sisältö, esim. kyselylomakkeen rakenne ja kysymysten aihepiirit tai testin yleinen kuvaus, asteikko, pisteytys ym. Varsinaisia suoritusohjeita ei tarvitse selittää, jos ne ovat saatavilla erillisenä tiedostona tietokannassa.

4. Mittariin liittyvät lomakkeet

- Toimita mittariin liittyvät lomakkeet (esim. kyselylomake, suoritusohje) Word- tai Excel-muodossa (doc, rtf, xls) TOIMIA:n toimitukseen tietokantaan tallentamista varten. TOIMIA:n toimituksessa kaikki lomakkeet tallennetaan

TOIMIA:n lomakepohjalle ja niihin liitetään identifikaatiotunnus. Lomakkeisiin kirjataan (tarvittaessa) alkuperäinen lähde, selvitys suomennoksesta ym. tarpeellisiksi arvioidut tiedot. Jos mittari on tekijänoikeuksilla suojattu, tarvitaan selvitys (esim. kirjallinen dokumentti) luvasta tallentaa se tietokantaan. Tämä tieto on toimitettava yhdessä mittarin lomakkeiden kanssa TOIMIA:n toimitukseen.

- Jos lomaketta ei voi tekijänoikeus- tms. syiden vuoksi tallentaa TOIMIA-tietokantaan, merkitse tarkka lähde (nettiosoitte, artikkeli tms.), jota kautta lomakkeen(t) voi hankkia.

5. Lähteet

- Tarkista lähdeviitteiden merkintätavat TOIMIA:n käsikirjasta.
- Alkuperäinen lähdeviite:
Merkitse tähän lähdeviite, jossa mittari on alun perin ensimmäisen kerran kuvattu (mieluiten vain yksi lähde). Lisäksi voidaan merkitä suomenkielinen relevantti lähde, jossa mittari ja/tai sen ominaisuuksia on ensimmäisen kerran kuvattu.
- Hyödylliset linkit:
Merkitse esim. mittarin kotisivun tai muiden luotettaviksi arvioitujen sivustojen nettiosoitteet, joista mittarista voi saada hyödyllistä tietoa. Tarkista, että linkit ohjaavat suoraan asianomaiseen kohtaan sivustolla.
- Muut lähdeviitteet:
Merkitse kaikki käyttämäsi artikkeleiden tarkat viitetiedot.

6. Mittarin tietojen hyväksyminen

- Merkitse TOIMIA-asiantuntijaryhmän nimi ja päivämäärä milloin mittari on hyväksytty ko. ryhmässä.
- Merkitse tarvittaessa muita huomioitavia asioita mittarin hyväksyntään liittyen "Lisätietoja" -kohtaan.

Psykometriikkalomake

(Sisältö poistettu toimeksiantajan pyynnöstä.)

1. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄN TIEDOT	
Nimi ja oppiarvo	Pvm
Sähköposti	Puhelin

2. MITTARIN IDENTIFIINTI- JA KÄYTTÖTIEDOT

<p>Käytössä oleva vakiintunut nimi</p> <p>Suomeksi:</p> <p>Ruotsiksi:</p> <p>Englanniksi:</p>
<p>Lyhenne</p>
<p>Mittarin nimen synonyymit</p>
<p>Arvion kohteena oleva versio</p>
<p>Ylläpitotaho</p>

<p>Käyttöoikeus (valitse alla olevista vaihtoehdoista toinen laittamalla rasti ruutuun).</p>	
☐	Rajoittamaton
☐	Rajoitettu (jos käyttöoikeus on rajoitettu, kuvaa alla miten)

Käännösprosessin kuvaus**Edellytykset ja välineet mittarin käytölle**

Ammattikoulutuksen tarve

Erillisen koulutuksen tai kurssin tarve

Mittarin käyttöön liittyvien lomakkeiden ja ohjeiden saatavuus

Tarvittavien välineiden kuvaus

3. MITTARIN KUVAUS**Mittarin alkuperäinen käyttötarkoitus** (kuvaa lyhyesti)**Tiedonkeruumenetelmät** (rastita sopivat vaihtoehdot) Haastattelu Havainnointi Itse täytettävä kyselylomake Kliininen tutkimus Testi tai mittaus**Toimintakyvyn ulottuvuus** (rastita sopivat vaihtoehdot) Fyysinen toimintakyky Psyykkinen toimintakyky Sosiaalinen toimintakyky Kognitiivinen toimintakyky Yleinen toimintakyky (arkitoiminnot kuten ADL/IADL)

	Työkyky
	Muu

Mittarin kuvaamat ICF-luokituksen käsitteet
Kaikki ICF-koodit, joita mittarissa (esim. sen eri osioissa) mitataan
ICF-koodi mittarin tuloksen ollessa yksi lukema (esim. summapistemäärä)

Aikatarve

Tulkinnan avuksi
Viitearvot (yleiset viitearvot)
Raja-arvot (arvoja, jotka erottelevat eri ryhmiä toisistaan)

Mittari on mukana tutkimuksissa (1-3 keskeistä tutkimusta)

Mittari on mukana suosituksissa (1-3 keskeistä suositusta)

Mittarin tausta ja kuvaus (yksityiskohtaisesti)
--

4. MITTARIIN LIITTYVÄT LOMAKKEET

Merkitse rasti ruutuun, mitkä mittaria koskevat lomakkeet on toimitettu TOIMIA:n toimitukseen.

Lomaketyyppi	Toimitettu TOIMIA:n toimitukseen	Onko lupa tallentaa tietokantaan ¹⁾
Kyselylomake		
Mittauslomake		
Suoritusohjeet		
Pisteytysohjeet		
Viitearvot		
Muu, mikä		

¹⁾ Jos mittari on tekijänoikeuksilla suojattu, tarvitaan selvitys (esim. kirjallinen dokumentti) luvasta tallentaa se tietokantaan. Tämä tieto on toimitettava yhdessä mittarin lomakkeiden kanssa TOIMIA:n toimitukseen.

Jos lomaketta ei voi tekijänoikeus- tms. syiden vuoksi tallentaa TOIMIA-tietokantaan, merkitse tähän tarkka lähde (nettiosoite, artikkeli tms.), jota kautta lomakkeen(t) voi hankkia.

5. LÄHTEET

Tarkista lähdeviitteiden merkintätavat TOIMIA:n käsikirjasta.

Alkuperäinen lähdeviite

Hyödylliset linkit

Muut lähdeviitteet

6. MITTARIN TIETOJEN HYVÄKSYMINEN

Mittarin tiedot hyväksytty asiantuntijaryhmässä
Ryhmän nimi:
Päivämäärä:
Lisätietoja:

MITTARIN PERUSTIEDOT –LOMAKKEEN TÄYTTÖOHJEET

Mittarin perustiedot -lomakkeelle kootaan perustiedot toimintakyvyn mittaus- ja arviointimenetelmistä. Täytetty lomake käsitellään ja hyväksytään TOIMIA:n asianomaisessa asiantuntijaryhmässä, minkä jälkeen se lähetetään TOIMIA:n toimintukseen editoitavaksi. Kun lomakkeen tiedot on editoitu ja tarkistettu, se viedään TOIMIA -tietokannan suljetulle puolelle, josta tiedot kerännyt asiantuntija voi vielä ne tarkistaa ennen julkaisemista tietokannassa (www.thl.fi/toimia/tietokanta/).

Yleisiä ohjeita Mittarin perustiedot -lomakkeen täyttöön

- AINA tallentaessasi Mittarin perustiedot –lomaketta merkitse tiedoston nimeen omat nimikirjaimesi ja tallennuspäivämäärä. Jos lomakkeeseen tulee myöhemmin muutoksia, tallenna se aina uudella nimellä, josta näkyy päivämäärä.
- Täytä lomakkeen kaikki kentät. Käytä yleiskieltä ja suomenkielisiä termejä.
- Merkitse kirjallisuusviitteet tekstiin sulkuihin ja kokonaisuudessaan lomakkeen lopussa olevaan lähdeluetteloon. Kirjallisuusviitteiden lähdemerkintään liittyvät ohjeet löydät TOIMIA -käsikirjasta.

1. Lomakkeen täyttäjän tiedot

- Nimi ja oppiarvo:
Merkitse lomakkeen täyttäjän tai täyttäjien nimet "Nimi" -kenttään. Merkitse jokaisen henkilön nimen perään oppiarvo esim. Emilia Esimerkki, TtM. Oppiarvo tulee näkyviin TOIMIA-tietokannassa lomakkeen täyttäjän/täyttäjien nimen perässä.
- Päivämäärä:
Merkitse "Päivämäärä" –kenttään kaikki ne päivämäärät, jolloin lomakkeen tietoja on muutettu. Merkitse päivämäärän perään tarvittaessa muokkaajan tai muokkaajien nimikirjaimet (esim. 12.3.2013HV, 25.4.2013SS+HV).
- Sähköposti ja puhelin:
Merkitse yhden (tai tarvittaessa useamman) mittarin tietoja koonneen asiantuntijan sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Nämä tiedot eivät tule näkyviin TOIMIA-tietokantaan, vaan ne jäävät ainoastaan TOIMIA:n toimituksen tietoon.

2. Mittarin identifiointi- ja käyttötiedot

- Käytössä oleva vakiintunut nimi:
Merkitse mittarin suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset nimet, jos ne ovat tiedossa. Jos Suomessa käytetään mittarin englanninkielistä nimeä, merkitse se mittarin "suomenkieliseksi" nimeksi.
- Lyhenne:
Merkitse mittarin lyhenne, jos se on käytössä.
- Mittarin nimen synonyymit:
Merkitse mittarista käytössä olevat synonyymit tarvittaessa.
- Versio:
Jos mittarista on olemassa ja käytössä erilaisia versioita, kuvaa selkeästi se versio, jota tässä lomakkeessa kootut tiedot koskevat. Mittarin muut versiot voidaan myös luetella tässä kohden. Lisäksi tulisi merkitä selvästi, mitä versiota suositellaan käytettäväksi.
- Ylläpitotaho:
Kuvaa lyhyesti ja selkeästi se taho, joka vastaa mittarin ylläpidosta, kuten esim. päivityksistä. Kirjaa ylläpitotahon tarkat yhteystiedot niiltä osin kuin ne ovat tiedossa: nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja nettisivujen linkki. Jos ylläpitotahoa ei ole tai se ei ole tiedossa, kirjaa myös tämä tieto. Mittarin tietojen kerääjän tulee pyytää kirjallinen lupa käyttäjätaholta mittarin julkaisemisesta (esim. kyselylomake) TOIMIA -tietokannassa ja lupa on toimitettava TOIMIA:n toimitukseen.
- Käyttöoikeus:
Käyttöoikeudella ilmaistaan se, saako mittaria käyttää vapaasti ilman mitään rajoituksia vai onko sen käyttö rajoitettu. Valitse rajoittamaton käyttöoikeus, jos kukaan ei omista mittarin tekijänoikeuksia (copyright) ja mittaria saa käyttää vapaasti. Valitse rajoitettu käyttöoikeus, kun mittarin käyttöoikeudet (copyright) omistaa jokin taho.

Kuvaa tällöin mahdollisimman selkeästi miltä osin käyttöoikeus on rajoitettu, kuka omistaa copyright-oikeudet, tarvitaanko mittarin käyttöön lisenssi, onko mittari maksullinen ja saako mittaria käyttää vain tietyissä tarkoituksissa, esim. tutkimuskäytössä. Toisin sanoen, mittarin käyttö voi olla vapaata esim. tutkimuskäytössä, mutta rajoitettu kaupallisissa tarkoituksissa.

- **Käännösprosessin kuvaus:**
Kuvaa mahdollisimman tarkasti, miten mittari on käännetty (esim. suomennettu). Kuka suomennoksen on tehnyt, milloin ja millaisen protokollan mukaan se on tehty. Kirjaa myös tieto siitä, jos suomennosta ei ole tehty. Jos mittarista on saatavilla useita suomennoksia, kirjaa selkeästi mitä suomennosta tulee käyttää.
- **Edellytykset ja välineet mittarin käytölle:**
Kuvaa lyhyesti seuraavat asiat:
 - edellyttääkö mittarin käyttö tiettyä ammattikoulutusta
 - onko mittarin käyttöä varten käytävä jokin erillinen koulutus/kurssi
 - ovatko kaikki mittarin käyttöön liittyvät lomakkeet ja ohjeet helposti saatavilla ja mistä. Mittarin arvioijien tulee toimittaa kaikki mittarin käyttöön liittyvät lomakkeet ja ohjeet TOIMIA:n toimitukseen (ks. lomakkeen kohta 4 "Mittariin liittyvät lomakkeet").
 - Kuvaa lyhyesti mitä välineitä mittauksen tekemisessä tarvitaan. HUOM! Tässä kohden ei kuvata miten mittausta tehdään.

3. Mittarin kuvaus

- **Mittarin alkuperäinen käyttötarkoitus:**
Kuvaa mihin tarkoitukseen mittari on alun perin kehitetty. Tämä tieto perustuu yleensä alkuperäiseen lähteeseen. Kuvaa alkuperäinen käyttötarkoitus mahdollisimman lyhyesti, mutta selkeästi (vrt. lomakkeen kohta "Mittarin tausta ja kuvaus").
- **Tiedonkeruumenetelmät:**
Rastita tiedonkeruumenetelmistä kaikki ne vaihtoehdot, joilla mittaria käyttäen hankitaan tietoa tutkittavasta.
- **Toimintakyvyn ulottuvuus:**
Valitse kaikki ne toimintakyvyn ulottuvuudet, joiden osa-alueita mittari mittaa. Jos mittari ei sovi minkään ulottuvuuden alle, valitse kohta "muu".
- **Mittarin kuvaamat ICF -luokituksen käsitteet:**
Merkitse mittarin kaikki ne ICF-koodit, joita mittarissa (esim. sen eri osissa) mitataan. Merkitse ICF-koodit mahdollisimman tarkalla tasolla. Jos mittarin tulos on yksi lukema (esim. summapistemäärä), merkitse myös mitä ICF-koodia se vastaa. Jos kyseessä on moniulotteinen mittari, joka koostuu useasta osa-alueesta, merkitään ICF-kuvauskohteet sekä osa-alueille että summaindeksille, jos sellainen on. ICF-siitaukset tehdään TOIMIAN Käsiteryhmässä. Mittarin kuvauksen ja arvion tehneet asiantuntijat voivat osallistua siltaustyöhön.
- **Aikatarve:**
Merkitse haastatteluun, havainnointiin, kyselylomakkeen täyttöön tai mittaukseen keskimäärin kuluva aika. Merkitse aikatarve minuutteina, esim. 3–5 minuuttia. Merkitse lisäksi arvio ajasta, joka kuluu tulosten laskemiseen tai tulkintaan (jos se on tiedossa). Tähän voit merkitä vapaamuotoisesti muista aikatarpeeseen keskeisesti vaikuttavista asioista.
- **Tulkinnan avuksi:**
 - Viitearvot ovat yleisiä arvoja esim. eri sukupuolille, eri-ikäisille jne. Viitearvoista tulisi laatia erillinen taulukko lähdetietoineen, jos se vain on mahdollista ja toimittaa taulukko TOIMIA:n toimitukseen. Tämä taulukko liitetään tietokantaan erillisenä tiedostona. Jos viitearvot ovat lyhyet ja selkeät kuvata, voit kirjata ne myös tähän "Tulkinnan avuksi" -kohtaan.
 - Raja-arvot erottelevat eri ryhmiä toisistaan. Erottele selkeästi poikkileikkaustutkimuksissa ja pitkittäistutkimuksissa saadut ja vakiintuneessa käytössä olevat raja-arvot, jos mittarista on sellaisia saatavilla.
- **Mittari on mukana tutkimuksissa:**
Merkitse vain tärkeimpiä tutkimuksia, joissa mittaria on käytetty. Erityisesti keskeiset Suomessa toteutetut tutkimukset olisi hyvä mainita (1-3 kpl) (lähdeviite ja nettilinkki, jos sellainen on olemassa). Merkitse tarkat lähdetiedot lähdeluetteloon ohjeiden mukaisesti. "Mittari on mukana tutkimuksissa" –kohtaa ei ole pakko täyttää eikä ole myöskään tarkoitus listata kaikkia tutkimuksia, joissa mittaria on käytetty.
- **Mittari mukana suosituksissa:**
Merkitse keskeiset ja tärkeimmät kotimaiset ja kansainväliset suositukset, joissa mittari on mukana. Kerro suosituksista lyhyesti, esim. millaisista suosituksista on kyse ja merkitse linkki tai muu lähdetieto.
- **Mittarin tausta ja kuvaus:**
Kuvaa mihin tarkoitukseen, kenelle, miten ja milloin mittari on kehitetty. Kuvaa mittarin synty- ja kehityshistoria seikkaperäisemmin kuin "Alkuperäinen käyttötarkoitus" -kohdassa. Jos mittaria käytetään nykyään yleisimmin jossain muussa tarkoituksessa kuin alkuperäisessä, kuvaa tämä uusi käyttötarkoitus selkeästi. Kuvaa myös mittarin sisältö, esim. kyselylomakkeen rakenne ja kysymysten aihepiirit tai testin yleinen kuvaus, asteikko, pisteytys ym. Varsinaisia suoritusohjeita ei tarvitse selittää, jos ne ovat saatavilla erillisenä tiedostona tietokannassa.

4. Mittariin liittyvät lomakkeet

- Toimita mittariin liittyvät lomakkeet (esim. kyselylomake, suoritusohje) Word- tai Excel-muodossa (doc, rtf, xls) TOIMIA:n toimitukseen tietokantaan tallentamista varten. TOIMIA:n toimituksessa kaikki lomakkeet tallennetaan TOIMIA:n lomakepohjalle ja niihin liitetään identifikaatiotunnus. Lomakkeisiin kirjataan (tarvittaessa) alkuperäinen lähde, selvitys suomennoksesta ym. tarpeellisiksi arvioidut tiedot. Jos mittari on tekijänoikeuksilla suojattu, tarvitaan selvitys (esim. kirjallinen dokumentti) luvasta tallentaa se tietokantaan. Tämä tieto on toimitettava yhdessä mittarin lomakkeiden kanssa TOIMIA:n toimitukseen.
- Jos lomaketta ei voi tekijänoikeus- tms. syiden vuoksi tallentaa TOIMIA-tietokantaan, merkitse tarkka lähde (nettiosoitte, artikkeli tms.), jota kautta lomakkeen(t) voi hankkia.

5. Lähteet

- Tarkista lähdeviitteiden merkintätavat TOIMIA:n käsikirjasta.
- Alkuperäinen lähdeviite:
Merkitse tähän lähdeviite, jossa mittari on alun perin ensimmäisen kerran kuvattu (mieluiten vain yksi lähde). Lisäksi voidaan merkitä suomenkielinen relevantti lähde, jossa mittari ja/tai sen ominaisuuksia on ensimmäisen kerran kuvattu.
- Hyödylliset linkit:
Merkitse esim. mittarin kotisivun tai muiden luotettaviksi arvioidujen sivustojen nettiosoitteet, joista mittarista voi saada hyödyllistä tietoa. Tarkista, että linkit ohjaavat suoraan asianomaiseen kohtaan sivustolla.
- Muut lähdeviitteet:
Merkitse kaikki käyttämiesi artikkeleiden tarkat viitetiedot.

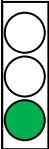
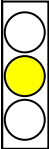

6. Mittarin tietojen hyväksyminen

- Merkitse TOIMIA-asiantuntijaryhmän nimi ja päivämäärä milloin mittari on hyväksytty ko. ryhmässä.
- Merkitse tarvittaessa muita huomioitavia asioita mittarin hyväksyntään liittyen "Lisätietoja" -kohtaan.

Soveltuvuusarvio

(Sisältö poistettu toimeksiantajan pyynnöstä.)

1. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄN TIEDOT	
Nimi ja oppiarvo	Pvm
Sähköposti	Puhelin

2. SOVELTUVUUSARVIO	
Soveltuvuusarvion nimi	
Soveltuvuusarvion liikennevalon valinta (valitse liikennevalo merkitsemällä rasti ruutuun)	
	Vihreä <ul style="list-style-type: none"> Mittari soveltuu käytettäväksi ko. käyttötarkoituksessa sen pätevyyden, toistettavuuden, muutosherkkyyden ja käyttökelpoisuuden perusteella
	Keltainen <ul style="list-style-type: none"> Mittari soveltuu varauksella ko. käyttötarkoitukseen: mittarin pätevyydestä ja toistettavuudesta ei ole riittävästi luotettavaa tietoa tai sen muutosherkkyydessä ja/tai käyttökelpoisuudessa on puutteita
	Punainen <ul style="list-style-type: none"> Mittari ei sovellu ko. käyttötarkoitukseen: sen pätevyydestä ja/tai toistettavuudesta ei ole näyttöä ja/tai sen muutosherkkyys ja käyttökelpoisuus on heikko
Soveltuvuusarvion sanallinen suosituslause	
Yhteenveto pätevyydestä	
Yhteenveto toistettavuudesta	
Yhteenveto muutosherkkyydestä	

Yhteenveto käyttökelpoisuudesta
Rajoitukset
3. SOVELTUVUUSARVION HYVÄKSYMINEEN

Soveltuvuusarvio hyväksytty asiantuntijaryhmässä
Ryhmän nimi:
Päivämäärä:
Lisätietoja

SOVELTUUVUUSARVIO -LOMAKKEEN TÄYTTÖOHJEET

Soveltuvuusarvio on asiantuntijoiden laatima yhteenveto toimintakyvyn mittarin pätevydestä, toistettavuudesta, muutosherkkyydestä ja käyttökelpoisuudesta valittuun käyttötarkoitukseen. Soveltuvuusarvio perustuu "Mittarin psykometriset tiedot" –lomakkeelle kerättyihin tietoihin näistä ominaisuuksista. Täytetty lomake käsitellään ja hyväksytään TOIMIA:n asianomaisessa asiantuntijaryhmässä, minkä jälkeen se lähetetään TOIMIA:n toimitukseen editoitavaksi. Kun lomakkeen tiedot on editoitu ja tarkistettu, soveltuvuusarvio viedään TOIMIA -tietokannan suljetulle puolelle, josta tiedot kerännyt asiantuntija voi ne tarkistaa ennen julkaisemista tietokannassa (www.thl.fi/toimia/tietokanta/).

Yleisiä ohjeita "Soveltuvuusarvio" –lomakkeen täyttöön

- AINA tallentaessasi "Soveltuvuusarvio" –lomaketta merkitse tiedoston nimeen omat nimikirjaimesi ja tallennuspäivämäärä. Jos lomakkeeseen tulee myöhemmin muutoksia, tallenna se aina uudella nimellä, josta näkyy päivämäärä.
- Täytä lomakkeen kaikki kentät. Käytä yleiskieltä ja suomenkielisiä termejä.
- Kirjallisuusviitteitä ei merkitä soveltuvuusarviossa tekstiin, vaan lähteiden tulee käydä ilmi "Mittarin psykometriset tiedot" –lomakkeelle kootuista tiedoista mittarin pätevydestä, toistettavuudesta, muutosherkkyydestä ja käyttökelpoisuudesta.

1. Lomakkeen täyttäjän tiedot

- Nimi ja oppiarvo:
Merkitse lomakkeen täyttäjän tai täyttäjien nimet "Nimi" –kenttään. Merkitse jokaisen henkilön nimen perään oppiarvo esim. Emilia Esimerkki, TtM. Oppiarvo tulee näkyviin TOIMIA-tietokannassa lomakkeen täyttäjän/täyttäjien nimen perässä.
- Päivämäärä:
Merkitse "Päivämäärä" –kenttään kaikki ne päivämäärät, jolloin lomakkeen tietoja on muutettu. Merkitse päivämäärän perään tarvittaessa muokkaajan tai muokkaajien nimikirjaimet (esim. 12.3.2013HV, 25.4.2013SS+HV).
- Sähköposti ja puhelin:
Merkitse yhden (tai tarvittaessa useamman) mittarin tietoja koonneen asiantuntijan sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Nämä tiedot eivät tule näkyviin TOIMIA-tietokantaan, vaan ne jäävät ainoastaan TOIMIA:n toimituksen tietoon.

2. Soveltuvuusarvio

- Soveltuvuusarvion nimi:
Mittarin soveltuvuutta arvioidaan tiettyyn käyttötarkoitukseen ja/tai tietylle potilasryhmälle. Soveltuvuusarvion nimi kuvaa mistä näkökulmasta mittari on arvioitu, esim. "X –mittarin soveltuvuus iäkkäiden palvelutarpeen arviointiin."
- Soveltuvuusarvion liikennevalon valinta:
Valitse soveltuvuusarviota vastaava liikennevalon väri merkitsemällä rasti ruutuun sen värin kohdalle, jota mittarin soveltuvuus osoittaa valittuun käyttötarkoitukseen. Liikennevalojen värien perustelut on tarkemmin kuvattu TOIMIA-käsikirjassa. Mittarin maksullisuus, suomenkielisen version puute sekä muut mahdolliset rajoitukset huomioidaan liikennevaloa määritettäessä. Mittari voi tällöin saada keltaisen tai punaisen valon vaikka sen pätevyys ja toistettavuus olisi hyväksyttävät. Tuo esille ne rajoitukset, jotka vaikuttavat soveltuvuuteen laskevasti mittarin suositulauseessa.
- Soveltuvuusarvion sanallinen suositulause:
Merkitse suositulauseeseen soveltuuko mittari pätevytensä, toistettavuutensa, muutosherkkyytensä ja käyttökelpoisuutensa puolesta käytettäväksi ko. käyttötarkoituksessa ja/tai ko. kohderyhmälle. Jos mittari soveltuu vain varauksella tai se ei sovellu lainkaan käytettäväksi ko. käyttötarkoitukseen (keltainen tai punainen liikennevalo), tuo perustelut esille. Suositulauseen pituus on yleensä 3–5 virkettä.

- Yhteenveto pätevydestä:
Kirjoita lyhyt yhteenveto mittarin pätevydestä tarkastelun kohteeksi valitun käyttötarkoituksen näkökulmasta. Huomioi pätevyden eri osa-alueet.
- Yhteenveto toistettavuudesta:
Kirjoita lyhyt yhteenveto mittarin toistettavuudesta tarkastelun kohteeksi valitun käyttötarkoituksen näkökulmasta. Huomioi toistettavuuden eri osa-alueet.
- Yhteenveto muutosherkkyydestä:
Kirjoita lyhyt yhteenveto mittarin muutosherkkyydestä tarkastelun kohteeksi valitun käyttötarkoituksen näkökulmasta.
- Yhteenveto käyttökelpoisuudesta:
Kirjoita lyhyt yhteenveto mittarin käyttökelpoisuudesta ja kliinisestä käytettävyydestä.
- Rajoitukset:
Tuo esille mikäli mittarin käytössä on rajoituksia, esim. mittari sopii vain jollekin kohderyhmälle (ks. TOIMIA-käsikirjan kohta 5.3.).

3. Soveltuvuusarvion hyväksyminen

- Merkitse TOIMIA-asiantuntijaryhmän nimi ja päivämäärä milloin mittarin soveltuvuusarvio on hyväksytty ko. ryhmässä.
- Merkitse tarvittaessa muita huomioitavia asioita mittarin hyväksyntään liittyen "Lisätietoja" -kohtaan.